

Utdanning og yrke

Sammenhenger mellom utdanning og yrke blant sysselsatte og i utlyste stillinger

TALL

SOM FORTELLER

Michael Graber, Lars Kirkebøen og Trond Christian Vigtel

RAPPORTER / REPORTS

2023//

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 24. januar 2023

ISBN 978-82-587-1666-9 (trykt) ISBN 978-82-587-1667-6 (elektronisk) ISSN 0806-2056 (trykt) ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	•
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Formålet med denne rapporten er å dokumentere sammenhengen mellom utdanning og yrke blant lønnstakere, og hvor konsentrerte utdanningsgrupper er innad i yrker og visa versa. Videre tar rapporten for seg hvorvidt fordelingen av yrker i utlyste stillinger samsvarer med fordeling av yrker innad i foretak, og om utlyste stillinger kan kobles til nyansettelser på virksomhetsnivå.

Rapporten er finansiert av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og inngår i et prosjekt som framskriver arbeidstilbud og sysselsetting fordelt på utdanninger, se Cappelen, Dapi, Gjefsen & Stølen (2020).

Statistisk sentralbyrå, 3. januar 2023

Linda Nøstbakken

Sammendrag

Denne rapporten bruker opplysninger om ansatte fra registerbasert sysselsetting (2003–2014) og aordningen (2015–2022), samt utlyste stillinger fra NAV og Statistisk sentralbyrå (2015–2022), til å
undersøke sammenhenger mellom utdanning og yrke. Rapporten gir ikke noen uttømmende
oversikt for alle enkeltyrker eller -utdanninger. I stedet forsøker vi å vurdere mer overordnede
spørsmål, som hvorvidt vi finner tegn til endringer i sammenhengene mellom utdanning og yrke
over tid eller knyttet til konjunkturer, samt hvorvidt data for utlyste stillinger kan gi oss et detaljert
bilde av etterspørsel etter forskjellige typer kompetanse.

Vi finner at konsentrasjonen av utdanning innen yrke (og motsatt) varierer betydelig mellom yrker. Konsentrasjonen er høyest innenfor lisensierte yrker (yrker som krever en bestemt utdanning) og andre profesjonsrettede yrker, som domineres av en eller noen få utdanninger. Konsentrasjonen er lavere innen en del tjenesteytende yrker, som ikke har noen tydelig «typisk» utdanning.

Andelen av lønnstakere i konsentrerte yrker har falt noe siden 2003, men samvarierer ikke nevneverdig med konjunktursyklusen (målt som registrert arbeidsledighet). Fordelingen av konsentrasjon er også omtrent stabil fra 2015 til 2019, uavhengig av konjunkturforhold, både for alle ansatte og for nyansatte. Det kan være endringer i graden av konsentrasjon innen enkeltyrker eller - utdanninger, men samlet finner vi ikke tegn til endrede sammenhenger mellom utdanning og yrke. Vi finner heller ikke at virksomheter i perioder med et stramt arbeidsmarked reagerer med å ansette personer med andre typer utdanning i et gitt yrke.

I Statistisk sentralbyrås framskrivinger av sysselsetting etter utdanningsgrupper legges det til grunn at utdanningssammensetningen innen næringer utvikler seg jevnt, og som i nær fortid. Analysene i denne rapporten gir ikke noe grunnlag for konkrete endringer i disse framskrivingene.

Fordelingen av yrker blant utlyste stillinger på næringsnivå samsvarer godt med fordelingen av yrker blant ansatte på aggregert næringsnivå, mens det er vanskeligere å koble utlyste stillinger og nyansettelser på virksomhetsnivå. Dette kan blant annet skyldes forskjeller i utlyst yrke og yrke til den nyansatte, samt variasjon i tid mellom den stillingsutlysning og oppstart av den nyansatte. Vi finner også at antall nyansatte er høyere enn antall utlyste stillinger. Dette avviket har blitt mindre over tid, men det ser fortsatt ut til at en del stillinger ikke lyses ut via formelle kanaler.

Det overordnede samsvaret mellom utlyste stillinger og nyansatte tyder på at utlyste stillinger kan bidra til et mer omfattende mål på etterspørsel etter arbeidskraft. Men dette krever en bedre forståelse av praksis knyttet til utlysning av stillinger, og hvordan denne varierer blant annet mellom næringer og yrker.

Abstract

This report uses information on employees from register-based employment (2003–2014) and a-ordningen (coordinated reporting by employers about income and employees to NAV, Statistics Norway, and the Norwegian Tax Administration, 2015–2022), as well as advertised positions from NAV and Statistics Norway (2015–2022) to examine relationships between education and occupation. The report does not provide an exhaustive overview of all individual occupations or educations. Instead, we try to assess more general questions, such as whether we find signs of changes in the relationships between education and occupation over time or linked to business cycles, as well as whether data for advertised positions can give us a detailed picture of demand for different types of qualifications.

We find that the concentration of education within occupation (and of occupation within education) varies significantly between occupations. The concentration is highest within licensed occupations (occupations that require a specific education) and other professionally oriented occupations, which are dominated by one or a few educations. The concentration is lower in a number of service-providing occupations, which have no clear "typical" education.

The share of employees in concentrated occupations has fallen somewhat since 2003 but does not vary significantly with the business cycle (measured as registered unemployment). The distribution of concentration is also approximately stable from 2015 to 2019, regardless of economic conditions, both for all employees and for new employees. There may be changes in the degree of concentration within individual occupations or educations, but overall, we find no signs of changed relationships between education and occupation. We also do not find that businesses in periods of a tight labor market react by hiring people with other types of education in a given occupation.

In Statistics Norway's projections of employment by education, it is assumed that the educational composition within industries develops steadily, and as in the recent past. The analyses in this report do not provide any basis for concrete changes in these projections.

The distribution of occupations among advertised positions at industry level corresponds well with the distribution of occupations among employees at aggregate industry level, while it is more difficult to link advertised positions and new hires at enterprise level. This may be due, among other things, to differences in the advertised occupation and the occupation of the new employee, as well as variation in the time between the advertised position being taken off the market and the start of the new employee. We also find that the number of new hires is higher than the number of advertised positions. This discrepancy has become smaller over time, but it still appears that some positions are not advertised via formal channels.

The overall correspondence between advertised positions and new hires suggests that advertised positions can contribute to a more comprehensive measure of demand for labor. But this requires a better understanding of practice related to the advertisement of positions, and how this varies between industries and professions, among other things.

Innhold

For	ord		3
Sar	nmen	drag	4
Abs	stract		5
1.	Intro	oduksjon	7
2.	Data	og variabler	9
	2.1. 2.2.	Datagrunnlag Definisjon av viktige variable og analytiske mål	
3.	Utva	lg	13
	3.1. 3.2.	Personer, årlig tidsserie Personer, månedlig tidsserie	
4.	Desk	riptiv statistikk	15
	4.1.	Registerbasert sysselsetting og a-ordningen	
5.		menheng og substitusjon mellom utdanning og yrke	
	5.1.	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke	
	5.2. 5.3.	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper	
	5.4.	Variasjon i konsentrasjon innen yrker og utdanninger over konjunktursyklusen Fordeling og endringer i konsentrasjon av utdanning innen yrke	
	5.5.	Fordeling og endringer i konsentrasjon av yrke innen utdanning	
6.	Yrke	og utdanning i utlyste stillinger	
	6.1.	Kobling av utlyste stillinger og nyansettelser	
	6.2.	Yrkesfordeling i utlyste stillinger og yrkesfordeling blant sysselsatte	29
Ref	erans	ser	32
Ved	llegg	A: Aggregering av næringer	33
Ved	llegg	B: Manglende utdanning og/eller yrke	34
Ved	llegg	C: Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke	35
Ved	llegg	D: Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper	47
Ved	llegg	E: Endring i konsentrasjonsmål over konjunktursyklusen	56
Ved	llegg	F: Endring og konsistens i data for ledige stillinger	59
Ved	llegg	G: Konsentrasjonsmål etter næringsgruppe	60
Ved	llegg	H: Kobling av nyansatte og ledige stillinger	61
Fig	urreg	ister	67
Tak	ellre	gister	68

1. Introduksjon

Denne rapporten er en del av prosjektet ADMOD, som handler om framskriving av arbeidsstyrken og sysselsetting fordelt på utdanning. Den forrige rapporten i prosjektet kom i 2020 (Cappelen, Dapi, Gjefsen, & Stølen, 2020). Hovedformålet med prosjektet, som gjengitt i forordet på Cappelen, Dapi, Gjefsen & Stølen (2020), er å avdekke om mulige ubalanser mellom arbeidsstyrken og etterspørselen kan oppstå dersom utviklingen i befolkning, utdanning, pensjonering, økonomisk utvikling, sysselsetting med mer fortsetter som observert i senere år.

Framskrivingen er ikke en prognose. Framskrivingene viderefører nylig utvikling, uten å ta inn en del mulige og sannsynlige konsekvenser av denne utviklingen (eller av uforutsette forhold utenfor framskrivingene). For eksempel kan ikke sysselsetting for en gitt utdanningsgruppe være mye større enn arbeidstilbudet, men framskrivingene modellerer ikke hvordan dette vil unngås, dersom nylig utvikling går i den retningen.

En del diskusjon rundt framskrivingene tyder på at det er stor interesse for tilbud og etterspørsel etter forskjellige utdanningsgrupper. Disse begrepene kan imidlertid være vanskelige å definere og operasjonalisere.² Arbeidsstyrken (sysselsatte + arbeidsledige) kan fordeles på utdanning, og kan sies å være et mål på tilbud av en gitt utdanningsgruppe. Sysselsetting fordelt på utdanning er ikke i samme grad et mål på etterspørsel.

For det første utgjør sysselsetting den realiserte likevekten, det vil si den etterspørselen som er koblet med et tilbud. Samlet arbeidstilbud er gitt som alle sysselsatte pluss alle ledige. De ledige utgjør et tilbud som ikke har blitt koblet med etterspørsel. For å finne samlet etterspørsel vil vi ønske å legge udekket etterspørsel til sysselsettingen. Udekket etterspørsel kan komme til uttrykk gjennom ubesatte stillinger, stillinger som fylles av personer med annen kompetanse eller arbeidsoppgaver som ikke utføres.

For det andre er både utdanning og yrkesaktivitet forholdsvis stabile kjennetegn ved personer. I den grad vi kan observere enkeltpersoners arbeidstilbud kan dette ved hjelp av detaljerte individdata for utdanning fordeles som tilbud per utdanning. Virksomheters etterspørsel handler om å finne nødvendig kompetanse for å utføre arbeidsoppgaver. I noen tilfeller er det en nær, eller til og med lovpålagt, sammenheng mellom utdanning, kompetanse og arbeidsoppgaver (for eksempel for elektrikere og leger), mens i andre tilfeller er sammenhengen mer fleksibel (for eksempel ufaglærte jobber og saksbehandlerstillinger). Generelt er det ikke noen én-til-én-sammenheng mellom arbeidsoppgaver og utdanning, da virksomheter kan substituere mellom arbeidstakere med forskjellig utdanning, og gjør dette (i varierende grad over tid og mellom virksomheter/næringer/utdanninger).

Arbeidsoppgaver og stillinger kan også opprettes eller fjernes. Dersom prisen på nødvendig kompetanse er for høy bortfaller ikke-lønnsomme oppgaver, eller de løses på andre måter (for eksempel automatisering). For virksomhetene utgjør slike justeringer kapasitetsendringer for økt lønnsomhet. De tilsvarende individuelle beslutningene svarer til hel eller delvis tilbaketrekning fra arbeidslivet med store konsekvenser for blant annet inntekt og sosialt liv, og som kanskje kan være vanskelige å reversere.

Begge de to siste avsnittene tilsier at etterspørsel etter arbeidskraft per utdanning avhenger av lønn for forskjellige grupper (og andre forhold), og, i hvert fall på kort sikt reagerer mer på

¹ Neste framskrivingsrapport er planlagt for 2024.

² Det var et tydeligere uttalt ønske om å studere etterspørsel og tilbud etter forskjellige typer arbeidskraft i den første framskrivingsrapporten, som nettopp het «Tilbud og etterspørsel etter ulike typer arbeidskraft» (Drzwi, Lerskau, Olsen, & Stølen, 1994).

lønnsendringer (er mer elastisk med hensyn på lønn) enn tilbudet. Justeringer i etterspørselen er dermed sannsynligvis viktigere for utfallet i arbeidsmarkedet, i hvert fall på kort sikt når utdanning i stor grad er gitt.

I denne rapporten ønsker vi å gå nærmere inn på forholdet mellom sysselsetting og arbeidsgiveres etterspørsel etter utdanning. Vi har to tilnærminger til dette. Først vil vi se på sammenhengen mellom utdanning og yrke blant sysselsatte, og substitusjon mellom utdanninger. Formålet med denne øvelsen er å forstå utviklingen i substitusjon mellom forskjellige typer arbeidskraft (definert etter utdanningsgrupper) innad i forskjellige yrker. Framskrivingene av sysselsatte etter utdanning baserer seg på at andelene med en gitt utdanning innen en gitt næring utvikler seg jevnt. Vi forsøker vi å undersøke dette i mer detalj ved å undersøke historisk utvikling innen yrker, som er nærmere knyttet til faktiske arbeidsoppgaver enn næringer. Rapporten gir ikke noen uttømmende oversikt for alle enkeltyrker eller -utdanninger.³ I stedet forsøker vi å vurdere mer overordnede spørsmål, som hvorvidt vi finner tegn til endringer i sammenhengene mellom utdanning og yrke over tid eller knyttet til konjunkturer.

Dernest vil vi studere utlyste stillinger for å få et mål på uttrykt, men ikke nødvendigvis dekket, etterspørsel, samt undersøke samsvar mellom utlyste stillinger etter yrke og tilsatte yrker og utdanninger. Formålet er her å utforske hvorvidt utviklingen i utlyste stillinger kan være en god indikator på udekket etterspørsel fra virksomhetenes side, på samme måte som arbeidsledighet kan sies å være et mål på udekket tilbud av arbeidskraft.

³ Utdanning.no har en søkbar database med 7 164 forskjellige utdanninger og 599 forskjellige yrker. Utdanning.no gir også koblinger mellom en rekke utdanninger og yrker, enten i form av fordelinger eller som «relevante yrker». Koblingene er basert på samme datakilde som denne rapporten (se kapittel 2.1): https://utdanning.no/tema/om_utdanning.no/om_yrkesog utdanningsstatistikken.

2. Data og variabler

2.1. Datagrunnlag

For årene 2003–2014 bruker vi registerbasert sysselsetting. Dette datagrunnlaget, som dekker årene 2000–2014 med en årlig oppløsning hovedsakelig basert på NAVs Aa-register, har tellingstidspunktet tredje uke i november hvert år, og dekker lønnstakere og selvstendig næringsdrivende mellom 16 og 74 år i perioden 2000–2004 og mellom 15 og 74 år fra og med 2005. Videre dekkes kun hovedarbeidsforhold (inneholder altså ingen informasjon om bi-jobber) i registerbasert sysselsetting, og kun bosatte personer inngår i datagrunnlaget. Yrke var et nytt kjennemerke i den registerbaserte sysselsettingsstatistikken fra og med året 2003.⁴

For årene 2015–2022 bruker vi data fra a-ordningen, som er en samordnet digital innsamling av opplysninger om arbeidsforhold, inntekt og skattetrekk til Skatteetaten, NAV og Statistisk sentralbyrå. Til forskjell fra registerbasert sysselsetting i perioden 2000–2014 foreligger det månedlig data fra a-ordningen. Data fra a-ordningen dekker alle arbeidsforhold, både hovedarbeidsforhold og bi-jobber. A-ordningen omfatter alle lønnstakere, samt helt ledige og ikkelønnstakere, uten avgrensning på alder. Til forskjell fra 2000–2014 inngår også ikke-bosatte i datagrunnlaget.

Vi har vurdert to datakilder for ledige stillinger: NAV-data og data fra Statistisk sentralbyrås statistikk for ledige stillinger. NAV-data er en fulltelling av ledige stillinger som enten er meldt til NAV, registrert på nav.no eller offentliggjort i media.⁵ Utlysninger er knyttet til en bestemt virksomhet, har en datering, en yrkeskode og et oppgitt antall ledige stillinger. Dateringer er på formen aktiv fra startdato til sluttdato.

Statistisk sentralbyrås statistikk for ledige stillinger baserer seg på en spørreundersøkelse til omtrent 8 000 virksomheter.⁶ Basert på denne imputeres ledige stillinger for øvrige virksomheter. SSB-statistikken er mindre utdypende enn NAV-data for ledige stillinger, ettersom den rapporteres per kvartal i stedet for mer presise datoer, ikke gir tall fordelt på yrker og gir imputerte tall for de fleste virksomheter. Ettersom dekningen i NAV-dataene er dårligere før 2018 kan man imidlertid tenke seg at SSB-statistikken gir et bedre mål på totalt antall ledige stillinger. Når vi sammenligner totalt antall ledige stillinger per kvartal for NAV og Statistisk sentralbyrå finner vi imidlertid et nært samsvar, se Figur F.2 i Vedlegg F. Vi vil derfor bare bruke de mer detaljerte NAV-dataene i våre analyser.

2.2. Definisjon av viktige variable og analytiske mål

Utdanning

Med utdanning mener vi personenes høyeste fullførte utdanning.⁷ Utdanning er definert ut ifra Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS2000) i hele perioden vi ser på i denne rapporten.⁸ I analysene grupperer vi utdanninger etter de første tre sifrene, det vil si nivå (siffer en, for eksempel ungdomsskole, avsluttet videregående eller universitet og høyskole, lavere nivå) og faggruppe (siffer to og tre, for eksempel språkutdanninger, bygg- og anleggsfag eller pleie- og omsorgsfag).

⁴ En fullstendig dokumentasjon av registerbasert sysselsettingsstatistikk finnes i Aukrust m. fl. (2010).

⁵ Se https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/statistikk/arbeidssokere-og-stillinger-statistikk/relatert-informasjon/om-statistikken-ledige-stillinger.

⁶ Se https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/statistikk/ledige-stillingar.

⁷ Se https://www.ssb.no/utdanning/utdanningsniva/statistikk/befolkningens-utdanningsniva.

⁸ Se https://www.ssb.no/a/metadata/conceptvariable/vardok/42/nb.

Yrke

Yrke er definert ut ifra Standard for yrkesgruppering 1998 (STYRK98) i perioden 2003–2010, mens Standard for yrkesgruppering 2008 (STYRK08) ble tatt i bruk fra og med 2011. I vårt datagrunnlag foreligger STYRK98 som sju-sifret yrkesvariabel fram til og med 2014, og omkodes til fire-sifret STYRK08 for å samsvare med STYRK08 som rapporteres fra og med 2015.⁹

For registerbasert sysselsetting var det kun en gradvis innfasing av yrkeskoder for kommunal sektor og helseforetak fram til 2007, og de innrapporterte stillingskodene var ansett som for generelle til å konverteres til yrkeskode (se Villund (2005) og Håland og Næsheim (2016)). Statlig forvaltning rapporterte stillingskoder i hele perioden 2003–2014. Med overgangen fra Aa-registeret som datakilde er yrke i a-ordningen fra og med 2015 også rapportert for statlig og kommunal sektor, samt helseforetak. Flere virksomheter innen olje- og gassutvinning og sjøfart rapporterte maritime stillingskoder fram til og med 2010, mens de fra og med 2011 rapporterte yrkeskoder i henhold til STYRK98.

I likhet med NUS2000 er STYRK08 hierarkisk bygget opp (for eksempel svarer «3» til «høyskoleyrker», «31» til «ingeniører mv.», «311» til «ingeniører» og «3112» til «bygningsingeniører», der første siffer gir en grov inndeling (for eksempel ledere, kontoryrker og salgs- og serviceyrker). I motsetning til NUS2000 har imidlertid koder utover første siffer ikke noen selvstendig tolkning.

I analysen vil vi også skille mellom yrker som er lisensierte (for eksempel tannleger) og ikkelisensierte (for eksempel butikkmedarbeidere), da lisensierte yrker ofte er knyttet til spesifikke (profesjonsrettede) utdanninger. Dette gjøres ved å bruke NOR-databasen over lisensierte yrker, som er produsert og vedlikeholdt av forskere ved AFI/OsloMet (Alecu & Drange, 2015).

Næring

Ansatte er knyttet til virksomheter og foretak, som igjen tilhører en næring. Næringer er definert utfra Standard for næringsgruppering (SN2007).¹⁰ Det mest aggregerte nivået i standarden er 21 forskjellige næringshovedområder (som kan deles videre opp i totalt 87 næringer og et større antall undergrupper). Disse 21 hovedområdene er svært forskjellige i antall ansatte. Vi slår derfor sammen noen hovedområder i næringsspesifikke analyser, se Tabell A.1 i Vedlegg A.

Nyansatte

Vi bruker en definisjon av nyansatte som har to komponenter. Vi tar utgangspunkt i registrert startdato for arbeidsforholdet fra a-ordningen. Nyansatte defineres da som ansatte med startdato i inneværende eller foregående måned, og som ikke var registrert i foregående måned. Det er imidlertid en del personer som er registrert i samme virksomhet og yrke også i månedene før registrert startdato. For at en person skal registreres som nyansatt krever vi derfor at vedkommende ikke kan være registrert (med avtalt arbeidstid større eller lik 30 timer/uke, se neste kapittel) i samme virksomhet i noen av de tre foregående månedene.

Ledige stillinger

I analysene bruker vi sluttdato for datering. Median forskjell på slutt- og startdato er 17 dager (mindre enn 5 prosent har en forskjell større enn 45 dager og mindre enn 1 prosent større enn 90 dager), slik at resultatene ville vært omtrent tilsvarende om vi brukte startdato. NAV oppgir at antall

⁹ I perioden 2003–2011 imputeres også en fire-sifret yrkesvariabel basert på STYRK98 for observasjoner med manglende yrkesvariabel, men ettersom det ikke foreligger en én-til-én-overgang mellom fire-sifret STYRK98 og STYRK08 velger vi å ikke anvende denne imputeringsvariabelen.

¹⁰ Se https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/6.

¹¹ Det virker blant annet som at startdato settes lik 1. januar i en del tilfeller der kommunenummer endres i forbindelse med kommune- eller fylkesendringer, selv om virksomheten er stabil.

stillinger er registrert annerledes i 2020 enn i øvrige år. ¹² Vi finner at dette har liten betydning for antall ledige stillinger i våre data, se Figur F.2 i Vedlegg F. Endringer i rapporteringen til NAV i løpet av 2017 gjør imidlertid at tall for ledige stillinger før 2017 ikke nødvendigvis er sammenlignbare med tall fra og med 2018.

Modus

Modusen er verdien som vises oftest i et sett med dataverdier. Det er med andre ord den enkeltverdien som mest sannsynlig blir tilfeldig utvalgt. Sammen med utvalgssannsynligheten kan dette målet gi en god indikasjon på hvor konsentrert utdanningsnivået er innenfor et enkelt yrke og omvendt. For eksempel, i yrket «tannleger» er den modale utdanningsbakgrunnen «tannhelseprofesjon». Mer enn 93 prosent av tannlegene i vårt datasett har slik utdanning. For yrket «høyere saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet» er juridisk utdanning den vanligste, men bare rundt 8 prosent av alle med yrket har slik utdanning. Derfor anser vi utdanningsbakgrunnen blant tannleger som svært konsentrert, mens høyere saksbehandlere er mer mangfoldig når det gjelder utdanning.

Definisjon av konsentrasjonsmål (Herfindahl-Hirschman-indeksen)

Et mye brukt mål på markedskonsentrasjon er Herfindahl-Hirschman-indeksen (HHI). HHI beregnes ved å kvadrere markedsandelene og deretter summere de resulterende tallene. Anta for eksempel at yrket hotellresepsjonister består av arbeidstakere med kun fire ulike utdanningsgrupper, som har andeler på henholdsvis 30, 30, 20 og 20 prosent. I dette tilfellet er HHI for hotellresepsjonister lik $30^2 + 30^2 + 20^2 = 2600$. Formelt kan HHI for ethvert yrke (o) derfor skrives som

$$HHI_o = \sum_{e=1}^{E} s_{o,e}^2 \text{ hvor } s_{o,e}^2 = 100 \times \left[\frac{L_{o,e}}{\sum_{e=1}^{N} L_{o,e}} \right],$$
 (2.1)

hvor $L_{o,e}$ er antall sysselsatte i yrke (o) som har utdanning (e) og E er antall utdanninger.

Indeksen i ligningen over måler dermed konsentrasjonen av utdanning for et gitt yrke. Tilsvarende kan vi beregne HHI for yrker innen hver utdanningsgruppe ved å summere yrkesandeler innen utdanninger. Denne indeksen vil være et mål på konsentrasjon av yrker for en gitt utdanning.

HHI-indeksen nærmer seg null når arbeidstakere med samme utdanningsbakgrunn finnes i omtrent like andeler i et stort antall ulike yrker. Motsatt når HHI-indeksen sitt maksimum på 10 000 når arbeidere med samme utdanning bare finnes i ett enkelt yrke.

I den grad små utdanningsgrupper blir større i et yrke, eller at nye utdanningsgrupper kommer til i et yrke, vil det medføre at konsentrasjonen av utdanninger innen yrket målt ved HHI blir mindre, som igjen impliserer en større grad av substitusjon mellom utdanningene.

Når vi viser utviklingen i aggregert HHI vekter vi HHI fra hvert yrke eller hver utdanning med andelen av totalt antall arbeidstakere som dette yrket eller denne utdanningen utgjør. Dermed kan aggregert HHI skrives som følger når vi vekter opp alle yrker

$$HHI = \sum_{o=1}^{O} \frac{L_o}{L} \times HHI_o \text{ hvor } L = \sum_{o=1}^{O} L_o,$$
 (2.2)

og som følger når vi vekter opp alle utdanninger

 $HHI = \sum_{e=1}^{E} \frac{L_e}{L} \times HHI_e \text{ hvor } L = \sum_{e=1}^{E} L_e.$ (2.3)

¹² For stillingsannonser med ukjent antall stillinger har NAV fram til 2019 og fra og med 2021 lagt inn at dette er to stillinger, i 2020 ble dette lagt inn som én stilling. Se https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/statistikk/arbeidssokere-og-stillinger-statistikk/relatert-informasjon/om-statistikken-ledige-stillinger/5.historikk-og-sammenlignbarhet-over-tid kap.

I motsetning til modusen, som bare avhenger av andelen med den vanligste verdien (her utdanning innen yrke eller omvendt), tar HHI hensyn til alle andeler av alle mulige verdier. HHI skiller, i motsetning til modus, mellom et yrke som er fordelt med 50 prosent hver på to utdanninger og et yrke som består av en stor utdanning som utgjør 50 prosent og mange små grupper. HHI er derfor et mer uttømmende mål på konsentrasjon.

Ulempen er at HHI er mindre intuitiv. For å lette tolkningen av indeksen kan vi tenke oss at alle E utdanningsgrupper innen et gitt yrke (o) utgjør like andeler. Da er $HHI_o=10~000/E$. Det vil si at vi kan beregne et «tilsvarende» antall utdanningsgrupper som $E_o^{tilsv}=10~000/HHI_o$ for en gitt verdi av indeksen. For eksempel svarer en verdi HHI på 5 000 til at personene med yrket er (likt) fordelt på to forskjellige utdanninger, mens 1 000 svarer til 10 utdanninger.

Denne normaliseringen kan være nyttig når vi for eksempel sammenligner fordelinger av HHI. For å se nærmere på hvordan HHI har endret seg fra ett år til et annet vil vi se på endringer i den kumulative fordelingen av tilsvarende antall utdanningsgrupper/yrkesgrupper, det vil si andelen av arbeidstakere som har yrker med en konsentrasjon høyere enn gitte nivåer.

3. Utvalg

3.1. Personer, årlig tidsserie

Vi avgrenser tidsperioden til 2003–2021 som følge av at yrke først kom som kjennemerke i 2003, og 2021 er det siste tilgjengelige fullstendige året. Videre avgrenser vi til bosatte lønnstakere mellom 16 og 74 år for å ha et konsistent utvalg med tanke på alder og bosatt-status over hele perioden, og fordi selvstendige næringsdrivende ikke har krav om rapportering på yrke (Håland og Næsheim (2016)). For perioden 2015–2021 beholder vi november-tellingen slik at referanseperioden er lik over hele utvalgsperioden vi ser på. Vi beholder kun hovedarbeidsforhold slik at vi får et konsistent utvalg av arbeidsforhold over utvalgsperioden og unngår å telle samme person to ganger.

Lønnstakere som jobber innenfor offentlig forvaltning utelates fra den årlige analysen som følge av at deres stillingskoder ikke nødvendigvis fikk en tilsvarende imputert yrkeskode i starten av tidsperioden vi ser på i denne rapporten. Dette innebærer at vi ser bort fra lønnstakere innen statsog trygdeforvaltning, fylkeskommuner og kommuner i registerbasert sysselsetting (2003–2014), og statsforvaltningen og kommuneforvaltningen i a-ordningen (2015–2021). Videre utelater vi lønnstakere med maritime arbeidsforhold, da disse har maritime stillingskoder fram til og med 2010 og deretter yrkeskoder. ¹⁴ I analysene av månedlige data fra 2015-2021 er yrkeskodene konsistent rapportert over hele perioden, og vi utelater derfor færre lønnstakere i disse analysene, se kapittel 3.2.

Vi beholder kun lønnstakere med ikke-manglende/ikke-ugyldige verdier for utdanningskode og yrke, og ser på utdanning etter faggruppe (etter tre-sifret NUS2000) og yrke (etter fire-sifret STYRK08).¹⁵ De fleste lønnstakere med manglende/ugyldige verdier for utdanningskode er lønnstakere med innvandringsbakgrunn (se Vedlegg B for detaljer om hvilke yrker dette omfatter).

Vi velger videre å kun å se på lønnstakere med avtalt arbeidstid på mer enn 30 timer per uke i referanseperioden, slik at vi kun inkluderer lønnstakere med høy tilknytning til arbeidsmarkedet gjennom sitt hovedarbeidsforhold. Samlet sett utgjør avgrensningene beskrevet over at det årlige utvalget vårt i gjennomsnitt utgjør 43,6 prosent av alle sysselsatte hvert år i perioden 2003–2021.

3.2. Personer, månedlig tidsserie

Vi avgrenser tidsperioden til januar 2015-februar 2022, som er perioden vi har månedlig data fra aordningen for. Som i den årlige tidsserien avgrenser vi til bosatte arbeidstakere mellom 16 og 74 år med avtalt arbeidstid på mer enn 30 timer per uke, med ikke-manglende/ikke-ugyldige verdier for utdanningskode og yrke.

I motsetning til i den årlige tidsserien beholder vi arbeidstakere i alle næringer og sektorer, også lønnstakere som jobber innenfor offentlig forvaltning. A-ordningen inneholder ikke opplysninger om selvstendig næringsdrivende. Utvalget består dermed av alle bosatte lønnstakere mellom 16 og 74 år, med avtalt arbeidstid større enn eller lik 30 timer per uke, med ikke-manglende/ikke-ugyldige verdier for utdanningskode og yrke. Samlet utgjør vårt utvalg 72,6 prosent av alle lønnstakere i

_

¹³ Vi utelater i gjennomsnitt om lag 162 300 selvstendig næringsdrivende per år, eller om lag 6,4 prosent av alle sysselsatte (lønnstakere + selvstendig næringsdrivende) per år.

¹⁴ Dette tilsvarer sektorkoder (i henhold til Institusjonell sektorgruppering 1987) lik 110, 510 og 550 i perioden 2003–2012, og sektorkoder (i henhold til Institusjonell sektorgruppering 2012) lik 6100 og 6500 i perioden 2013–2021, samt arbeidsforhold registrert som maritime. Isolert sett innebærer dette at vi utelater mellom 29,8 og 32,7 prosent av alle lønnstakere hvert år.
¹⁵ Dette betyr at vi utelater observasjoner med manglende verdier for yrke og/eller utdanning, verdier for yrkeskode som er stillingskoder eller som ikke kan gjenfinnes i overgangen mellom STYRK98 og STYRK08, og verdier satt lik 999999 eller -2 for utdanning. Isolert sett innebærer dette at vi utelater mellom 2,7 og 15,8 prosent av alle lønnstakere hvert år. I tillegg utelater vi noen observasjoner med yrkeskoder som tilsvarer militære stillinger, men som er registrert som ansatt i privat sektor.

perioden januar 2015-februar 2022. Den dominerende årsaken til at lønnstakere utelates fra analysene er at de har avtalt arbeidstid mindre enn 30 timer per uke. 16

¹⁶ Om lag 2,8 prosent av observasjonene utelates på grunn av manglende data for utdanning eller yrke, hovedsakelig på grunn av manglende informasjon om utdanning.

4. Deskriptiv statistikk

4.1. Registerbasert sysselsetting og a-ordningen

Personer, årlig tidsserie

Tabell 4.1 viser deskriptiv statistikk over utvalget av lønnstakere basert på data fra registerbasert sysselsetting og a-ordningen over perioden 2003–2021 som beskrevet i kapittel 3. Gjennomsnittsalderen er litt i overkant av 41 år, og kvinner utgjør noe under en tredjedel av utvalget. Den lave andelen kvinner må sees i sammenheng med at vi ikke har med offentlig forvaltning som følge av utfordringer med yrkeskoder i starten av vår tidsperiode. 36,7 prosent har fullført videregående utdanning som sitt høyeste utdanningsnivå, og 19,5 prosent jobber innenfor høyskoleyrker.

Tabell 4.1 Deskriptiv statistikk, personer, årlig tidsserie¹

Variabel	Gjennomsnitt
Alder (år)	41,3
Kvinner (prosentandel)	32,0
Uten innvandrerbakgrunn (prosentandel)	83,2
<u>Utdanningsnivå (prosentandel)</u>	
Ingen utdanning og førskoleutdanning	0,1
Barneskoleutdanning	0,2
Ungdomsskoleutdanning	19,4
Videregående, grunnutdanning	8,2
Videregående, avsluttende utdanning	36,7
Påbygging til videregående utdanning	4,2
Universitets- og høgskoleutdanning, lavere nivå	21,4
Universitets- og høgskoleutdanning, høyere nivå	9,1
Forskerutdanning	0,7
Yrkesfelt (prosentandel)	
Militære yrker	0
Ledere	12,2
Akademiske yrker	15,4
Høyskoleyrker	19,5
Kontoryrker	9,5
Salgs- og serviceyrker	12,7
Bønder, fiskere mv.	0,8
Håndverkere	15,2
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv.	10,5
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	4,1

10ten innvandrerbakgrunn er definert som innvandringskategori A i henhold til Standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn. Utdanningsnivå er definert som første siffer i henhold til NUS2000, mens yrkesfelt er definert som første siffer i henhold til STYRKO8.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Personer, månedlig tidsserie

Tabell 4.2 viser beskrivende statistikk over utvalget av lønnstakere basert på data fra a-ordningen for perioden januar 2015–februar 2022 med månedlig frekvens. Gjennomsnittsalderen er litt over 42 år. Kvinner utgjør en større andel av utvalget sammenlignet med det årlige datasettet siden ansettelsesforholdene som omfattes også inkluderer jobber i offentlig forvaltning. I tillegg inneholder månedsdataene også en større andel arbeidstakere med høyere utdanning.

Tabell 4.2 Deskriptiv statistikk, personer, månedlig tidsserie¹

Variabel	Gjennomsnitt
Alder (år)	42,4
Kvinner (prosentandel)	43,0
Uten innvandrerbakgrunn (prosentandel)	80,3
<u>Utdanningsnivå (prosentandel)</u>	
Ingen utdanning og førskoleutdanning	0,1
Barneskoleutdanning	0,25
Ungdomsskoleutdanning	14,8
Videregående, grunnutdanning	4,5
Videregående, avsluttende utdanning	31,2
Påbygging til videregående utdanning	3,9
Universitets- og høgskoleutdanning, lavere nivå	30,5
Universitets- og høgskoleutdanning, høyere nivå	13,4
Forskerutdanning	1,5
Yrkesfelt (prosentandel)	
Militære yrker	1,1
Ledere	11,0
Akademiske yrker	28,6
Høyskoleyrker	17,3
Kontoryrker	6,8
Salgs- og serviceyrker	13,8
Bønder, fiskere mv.	0,7
Håndverkere	9,8
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv.	7,0
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	3,8

¹Uten innvandrerbakgrunn er definert som innvandringskategori A i henhold til Standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn. Utdanningsnivå er definert som første siffer i henhold til NUS2000, mens yrkesfelt er definert som første siffer i henhold til STYRK08.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

5. Sammenheng og substitusjon mellom utdanning og yrke

I dette kapitlet presenterer vi vår analyse av konsentrasjonen av utdanningsgrupper innenfor yrker, og konsentrasjonen av yrker innenfor utdanningsgrupper.

5.1. Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke

Vi begynner med å undersøke i hvilken grad yrker er forskjellige i graden av konsentrasjon av utdanningsgrupper. Konkret spør vi hva som er de mest og minst konsentrerte yrkene, samt i hvilke yrker nyansattes utdanninger er mye eller lite konsentrert.

Tabell 5.1 viser de 10 mest og minst konsentrerte yrkene i perioden januar 2015 til februar 2022 basert på månedlige data fra a-ordningen. Blant de mest konsentrerte yrkene er lisensierte yrker som radiografer, dommere, jurister og advokater, det vil si yrker med bestemte utdanningskrav. De aller fleste arbeidstakere i disse yrkene har samme utdanningsbakgrunn. For eksempel er vanligste utdanning for radiografer andre utdanninger innen helse-, sosial- og idrettsfagene (som omfatter radiograf), mer enn 90 prosent av sysselsatte radiografer (tilsvarende 2 340 personer i gjennomsnitt over perioden) har slik utdanning. Herfindahl-Hirschman-indeksen (HHI) som et alternativt mål på konsentrasjon bekrefter dette funnet. Husk at en HHI på 10 000 tilsvarer et yrke der alle arbeidere deler samme utdanningsbakgrunn, mens 5 000 svarer til to utdanninger med 50 prosent hver. For de 10 mest konsentrerte yrkene finner vi HHI-er i overkant av 6 900, som krever at det er én dominerende utdanning.

Blant de minst konsentrerte yrkene finner vi for eksempel idretts-, fritids- og kulturhusledere, politikere, og ledere i skog- og hagebruk. I disse yrkene er det kun mellom 7 og 9 prosent av de ansatte som har de vanligste utdanningene. Tilsvarende indikerer HHI en vidt variert utdanningsbakgrunn med indeksen godt under 500, som svarer til en jevn fordeling på mer enn 20 forskjellige utdanninger.

Tabell 5.1 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, månedlige data 2015–2022¹

Yrke	Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
3211 Radiografer mv.*	669	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	2 340	93	8 731
2261 Tannleger*	764	Tannhelsefag	2 174	93	8 649
2223 Sykepleiere*	661	Pleie- og omsorgsfag	29 115	91	8 225
2611 Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	7 138	90	8 155
2612 Dommere*	737	Juridiske fag	731	86	7 544
2211 Allmennpraktiserende leger*	763	Medisin	3 956	85	7 386
3251 Tannpleiere*	664	Tannhelsefag	625	84	7 083
2262 Farmasøyter*	766	Apotekfag	1 139	83	7 009
3355 Politibetjenter mv.*	682	Sikkerhet	8 782	83	6 923
2250 Veterinærer*	767	Veterinærfag	852	83	6 918
1322 Ledere av olje- og gassutvinning mv.	755	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og	553	9	467
1213 Strategi- og planleggingssjefer	641	Økonomisk-administrative fag	300	8	294
2424 Rådgivere innen kompetanseutvikling	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og	58	8	311
1431 Sports-, rekreasjons- og kultursenterledere	401	Allmenne fag	173	8	349
2422 Høyere saksbehandlere i offentlig og privat	737	Juridiske fag	5 148	8	264
3257 Helse- og miljøkontrollører	767	Veterinærfag	288	8	253
1111 Politikere	401	Allmenne fag	65	8	303
1114 Toppledere i interesseorganisasjoner	641	Økonomisk-administrative fag	136	7	254
2359 Andre lærere	201	Allmenne fag	130	7	279
1311 Ledere i skogbruk, gartnerier mv.	201	Allmenne fag	50	7	251

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen, dvs. den vanligste utdanningsgruppen innen hvert yrke. *Lisensiert yrke.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Boks 5.1. Samsvar mellom registrert yrke og høyeste fullførte utdanning

For noen av yrkene i Tabell 5.1 med høy konsentrasjon av utdanning er det mer spredning i registrert utdanning enn en kunne vente. Det er for eksempel krav om relevant utdanning for å jobbe som dommer eller lege. Det er flere grunner til at vi ikke finner perfekt samsvar mellom utdanning og slike yrker.

For å undersøke dette nærmere har vi undersøkt statistikken for november 2019. Vi har funnet 10 yrker der minst 80 prosent er registrert med én bestemt utdanning (dette omfatter dommere, politibetjenter og ni forskjellige helseyrker). Totalt finner vi litt over 67 000 personer med disse yrkene (og samme avgrensning av utvalget som ellers i rapporten), og antallet personer per yrke varierer fra knapt 1 000 dommere og tannpleiere til mer enn 33 000 sykepleiere. 6 793 personer i disse yrkene, det vil si omtrent 10 prosent, har en annen registrert utdanning enn den dominerende, heretter omtalt som «avvikende utdanning».

I hovedsak er dette et uttrykk for hvordan utdanning registreres. I denne rapporten baserer vi oss på den registrerte høyeste fullførte utdanningen. Dette er i tråd med datagrunnlaget for framskrivingene av arbeidsstyrken, samt det meste av annen statistikk og analyse. Noen personer har imidlertid flere utdanninger, og noen vil ha utdanningen som er vanlig innen sitt yrke i tillegg til en annen utdanning (som er registrert som deres høyeste fullførte).

Ved hjelp av grunnlagsdata fra utdanningsstatistikken kan vi undersøke personers utdanningshistorier i mer detalj. Vi finner at av de med avvikende utdanning er det omtrent 60 prosent som har fullført en grad innen forventet utdanning, og ytterligere 12 prosent som er registrert som oppmeldt i en slik utdanning, men ikke registrert fullført.

En del har utdanning innen samme faggruppe (detaljert fagfelt) som den forventede utdanningen. 15 prosent av alle med avvikende utdanning har utdanning innen samme faggruppe, ytterligere 35 prosent har utdanning innen samme faggruppe har utdanning innen samme faggruppe har utdanning på et høyere nivå. Dette omfatter bl.a. leger med medisinsk doktorgrad og sykepleiere med mastergrad innen sykepleievitenskap. Disse vil oftest inngå i gruppen som også har den forventede utdanningen, i tillegg til en høyere utdanning. Det er klart færre personer som har kortere registrert utdanning enn vanlig innen yrket. Dette er ofte relativt unge eller gamle personer. Unge personer kan omfatte blant annet studenter med midlertidig lisens. Eldre personer kan være personer som har tatt sin utdanning og begynt i yrke på et tidspunkt da utdanningene eller utdanningskravene var annerledes.

Det finnes også tilfeller der yrkeskodene ikke skiller mellom lignende yrker med forskjellige utdanningskrav. Yrkesgruppen dommere omfatter også jordskiftedommere med cand.agric utdanning. Disse utgjør omtrent 10 prosent, og dermed et stort flertall av dommerne som ikke har cand.jur eller master i rettslære. Det er også noen personer som har mer eller mindre uspesifikke utdanningskoder. Innvandrere er kraftig overrepresentert her. Det er som forventet, ettersom utdanningsdataene i mindre grad fanger opp utdanning fra utlandet.

Samlet er det 19 prosent av de med avvikende utdanning som ikke noensinne er registrert på den forventede utdanningen eller har en utdanning innen samme fagfelt som sin høyeste. Av disse er omtrent 20 prosent innvandrere (sammenlignet med 12 prosent av alle med de aktuelle yrkene). Blant de som ikke er innvandrere er 52 prosent født i 1970 eller tidligere (mot 24 prosent blant alle med de aktuelle yrkene).

Som diskutert i Boks 5.1 er en viktig grunn til at de mest konsentrerte yrkene ikke er enda mer konsentrert at en del personer har utdanning innen samme fagfelt, men på et annet nivå (oftest høyere). I Tabell C.1 i Vedlegg C vises også en alternativ tilnærming til utdanningsklassifisering, hvor hver faggruppe på universitetsnivå (både lavere og høyere nivå) og forskerutdanning slås sammen til én kategori, og hver faggruppe på videregående og påbygging til videregående slås sammen til én kategori.

For eksempel vil samfunnsøkonomiske fag på lavere nivå på universitetet (tre-sifret NUS2000-kode 634) være i samme kategori som samfunnsøkonomiske fag på høyere nivå (tre-sifret NUS2000-kode 734) og samfunnsøkonomiske fag på forskernivå (tre-sifret NUS2000-kode 834). Tilsvarende vil idrettsfag på videregående grunnutdanning (tre-sifret NUS2000-kode 368) være i samme kategori som idrettsfag på videregående avsluttende (tre-sifret NUS2000-kode 468) og idrettsfag på påbygging til videregående utdanning (tre-sifret NUS2000-kode 568). Dette gjør at målt konsentrasjon er enda høyere i Tabell C.1 enn i Tabell 5.1.

I vedlegget utfører vi den samme analysen separat etter næring. Tabell C.3–Tabell C.14 i Vedlegg C viser de 10 mest og minst konsentrerte yrkene separat fordelt på næring. Som man kan forvente varierer graden og sammensetningen av de mest og minst konsentrerte yrkene noe på tvers av næringer. Nærmere bestemt er de mest konsentrerte yrkene i helse- og sosialsektoren alle lisensierte og betydelig mer konsentrerte sammenlignet med andre sektorer.

Tabell 5.2 viser tilsvarende fordeling av nyansatte over samme periode. Antall nyansatte er naturlig nok vesentlig lavere enn totalt antall ansatte, men hovedmønstrene når det gjelder hvilke yrker som har høy grad av konsentrasjon. Graden av konsentrasjon i yrker med henholdsvis høy og lav konsentrasjon er også i stor grad tilsvarende, men det er noe flere yrker med høyere konsentrasjon når vi ser på alle lønnstakere enn bare nyansatte.

I Tabell C.2 i Vedlegg C viser vi konsentrasjonen av nyansattes utdanning innen yrker når vi slår sammen utdanningsnivåer som i Tabell C.1. Graden av konsentrasjon er høyere i Tabell C.2 enn i Tabell 5.2, og omtrent tilsvarende Tabell C.1.

Tabell 5.2 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, nyansatte, månedlige data 2015-20221

Yrke		Utda	anning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
3211	Radiografer mv.*	669	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	20	91	8 277
2612	Dommere*	737	Juridiske fag	14	91	8 214
2212	Legespesialister*	763	Medisin	221	89	7 933
2223	Sykepleiere*	661	Pleie- og omsorgsfag	497	88	7 747
3355	Politibetjenter mv.*	682	Sikkerhet	231	88	7 727
2267	Ergoterapeuter*	665	Terapeutiske fag	37	84	7 141
2264	Fysioterapeuter*	665	Terapeutiske fag	90	84	7 047
3251	Tannpleiere*	664	Tannhelsefag	10	81	6 576
2261	Tannleger*	764	Tannhelsefag	25	77	6 043
3254	Optikere*	655	Utdanninger i elektrofag, mekaniske	11	75	5 606
2120	Matematikere, statistikere mv.	753	Matematikk og statistikk	1	10	363
1114	Toppledere i interesseorganisasjoner	401	Allmenne fag	2	10	343
3359	Andre yrker innen offentlig forvaltning	201	Allmenne fag	9	10	314
1213	Strategi- og planleggingssjefer	741	Økonomisk-administrative fag	3	9	330
1431	Sports-, rekreasjons- og kultursenterledere	635	Medie- og informasjonsfag	3	9	354
2422	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat	737	Juridiske fag	84	8	266
3257	Helse- og miljøkontrollører	767	Veterinærfag	5	8	269
1111	Politikere	401	Allmenne fag	2	8	298
2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	859	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag	23	7	194
1223	Forsknings- og utviklingsledere	859	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag	2	6	298

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 10 nyansatte per måned i snitt. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

5.2. Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper

Nå skifter vi fokus og utforsker i hvilken grad utdanninger skiller seg fra hverandre i graden av konsentrasjon av yrker. Konkret spør vi hvilke utdanningsgrupper som er knyttet til et lite eller stort sett av yrker. Tabell 5.3 viser de 10 mest og minst konsentrerte utdanningsgruppene i perioden 2015–2022 basert på månedlige data fra a-ordningen. Blant de mest konsentrerte utdanningsgruppene er fag som sosialfag, pedagogikk og tannhelsefag. De aller fleste arbeidstakere med denne utdanningsbakgrunnen jobber i nært beslektede yrker og jobber oftest som helsefagarbeidere, barnehage- og skolefritidsassistenter og tannleger. Herfindahl-Hirschman-indeksen (HHI) for disse utdanningsgruppene overstiger 7 000, noe som stemmer overens med en svært høy yrkeskonsentrasjon.

²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall nyansatte per måned i den modale utdanningsgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant de minst konsentrerte fagene finner vi transport- og sikkerhetsfag, musikk, dans og drama, elektro- og mekaniske fag. Ansatte med denne utdanningsbakgrunnen kan finnes i en rekke forskjellige yrker, noe som også indikeres av en svært lav HHI, og det hyppigst observerte yrket er ofte ikke relatert til deres opprinnelige utdanning.

Tabell 5.3 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, månedlige data 2015–2022¹

Utda	Utdanning ²		modus)	Antall ³	Prosent	HHI
764	Tannhelsefag	2261	Tannleger*	2 174	86	7 392
561	Pleie- og omsorgsfag	5321	Helsefagarbeidere	406	83	6 946
462	Sosialfag	5311	Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.	12 333	79	6 219
666	Apotekfag	3213	Reseptarer*	546	77	5 997
824	Utdanninger i pedagogikk	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	107	76	6 203
622	Allmennlærerutdanninger	2341	Grunnskolelærere*	25 485	76	5 819
466	Apotekfag	5223	Butikkmedarbeidere	1 787	76	5 754
464	Tannhelsefag	5329	Andre pleiemedarbeidere	1 821	75	5 635
461	Pleie- og omsorgsfag	5321	Helsefagarbeidere	14 103	74	5 554
813	Historisk-filosofiske utdanninger	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	316	74	5 504
799	Uoppgitt faggruppe	9112	Renholdere i virksomheter	134	5	158
315	Musikk, dans og drama	4110	Kontormedarbeidere	6	5	250
352	Fysiske og kjemiske fag	3212	Bioingeniører*	11	5	220
699	Uoppgitt faggruppe	9112	Renholdere i virksomheter	484	5	167
	Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre					
889	servicefag, andre	3119	Andre ingeniører	5	5	231
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og					
355	maskinfag	8332	Lastebil- og trailersjåfører*	762	5	174
679	Primærnæringsfag, andre	9112	Renholdere i virksomheter	55	5	180
749	Økonomiske og administrative fag, andre	2411	Revisorer, regnskapsrådgivere	166	5	197
	Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre					
789	servicefag, andre	9112	Renholdere i virksomheter	18	4	167
501	Allmenne fag	5223	Butikkmedarbeidere	209	4	136

¹Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1). ²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I Vedlegg D gjennomfører vi den samme analysen separat etter næring. Tabell D.1-Tabell D.12 viser de 10 mest og minst konsentrerte utdanningsgruppene separat etter næring. Som man kan forvente varierer graden og sammensetningen av de mest og minst konsentrerte utdanningsgruppene noe på tvers av næringer.

Tabell 5.4 viser de 10 mest og minst konsentrerte utdanningsgruppene blant nyansatte i perioden 2015–2022. Det er i hovedsak utdanninger innen helse og utdanning som er konsentrert rundt noen få yrker. Graden av konsentrasjon, målt som andelen med vanligste yrke eller Herfindahl-Hirschman-indeksen (HHI) er noe lavere enn konsentrasjonen av yrke innen utdanninger blant alle ansatte (i Tabell 5.3) eller konsentrasjonen av utdanninger innen yrker (i Tabell 5.1 og Tabell 5.2).

³Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

Tabell 5.4 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, nyansatte, månedlige data 2015–2022¹

Utdanning ²		Yrke (r	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
764	Tannhelsefag	2261	Tannleger*	25	78	6 097
663	Medisin	2211	Allmennpraktiserende leger*	51	72	5 239
736	Psykologiske fag	2634	Psykologer*	113	70	4 998
464	Tannhelsefag	5329	Andre pleiemedarbeidere	24	69	4 825
622	Allmennlærerutdanninger	2341	Grunnskolelærere*	306	66	4 438
682	Sikkerhet	3355	Politibetjenter mv.*	231	64	4 149
462	Sosialfag	5311	Barnehage- og skolefritidsassistenter	136	64	4 155
621	Førskolelærerutdanninger	2342	Førskolelærere	317	64	4 167
461	Pleie- og omsorgsfag	5321	Helsefagarbeidere	156	61	3 741
666	Apotekfag	3213	Reseptarer*	12	58	3 789
619	Humanistiske og estetiske fag, andre	2422	Høyere saksbehandlere i offentlig og	15	6	146
799	Uoppgitt faggruppe	5311	Barnehage- og skolefritidsassistenter	2	6	159
301	Allmenne fag	5223	Butikkmedarbeidere	5	5	182
659	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og	2511	Systemanalytikere/-arkitekter	18	5	148
749	Økonomiske og administrative fag, andre	4311	Regnskapsmedarbeidere	4	5	196
679	Primærnæringsfag, andre	7115	Tømrere og snekkere	1	5	170
699	Uoppgitt faggruppe	5311	Barnehage- og skolefritidsassistenter	7	5	154
582	Sikkerhet	3351	Tollere	2	4	145
689	Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre	9112	Renholdere i virksomheter	2	4	162
501	Allmenne fag	5223	Butikkmedarbeidere	3	4	123

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 10 nyansatte per måned i snitt. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1). ²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

5.3. Variasjon i konsentrasjon innen yrker og utdanninger over konjunktursyklusen

For å se hvordan konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke varierer over konjunktursyklusen bruker vi den årlige tidsserien som dekker perioden 2003–2021. Utviklingen i den aggregerte Herfindahl-Hirschman-scoren (aggregert over yrker) for alle lønnstakere hvert år vises som heltrukken linje i Figur 5.1, hvor antall personer registrert som helt ledige hos NAV er vist som stiplet linje. En mulig mekanisme for endringer i konsentrasjon over konjunktursyklusen er at virksomheter er mer villige til å sysselsette et bredere spekter av utdanningsgrupper når det er en relativ knapphet på arbeidskraft, slik som i en høykonjunktur. Fra Figur 5.1 virker det ikke som det foreligger en slik sammenheng. Målt konsentrasjon faller parallelt med lavere ledighet fra 2003–2007, men forsetter å falle i omtrent samme hastighet fram til 2012, mens ledigheten øker og etter hvert flater ut. Deretter øker konsentrasjonen fra 2015–2018, mens ledigheten faller.

³Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall nyansatte per måned i den modale yrkesgruppen.

^{*}Lisensiert vrke.

- 120000 1700 1680 - 100000 1660 80000 1640 60000 1620 1600 40000 2005 2007 2009 2015 2017 2019 2003 2011 2013 2021 HHI-score Antall helt ledige

Figur 5.1 Aggregert HHI-score (venstre akse) og antall helt ledige (høyre akse), 2003–2021¹

Tabell 5.5–Tabell 5.8 viser de fem mest konsentrerte og fem minst konsentrerte yrkene, målt etter Herfindahl-Hirschman-indeksen og hvor stor prosentandel den vanligste utdanningsgruppen utgjør av alle lønnstakere innen yrket, for henholdsvis årene 2003, 2008, 2016 og 2021, hvor vi her avgrenser til yrker med minst 100 lønnstakere. Fra Figur 5.1 ser vi at i 2003 var ledigheten høy, i 2008 lav (men økende), i 2016 høyere og i 2021 lavere igjen.

De mest konsentrerte yrkene er ganske like over tid og over konjunktursyklusen illustrert i Figur 5.1. Alle de fem mest konsentrerte yrkene er lisensierte yrker, slik som jurister og sykepleiere, og hvor den vanligste utdanningsgruppen også gjenspeiler dette. Samtidig er de minst konsentrerte yrkene også forholdsvis stabile over tid, både hvilke yrker som er minst konsentrert og graden av konsentrasjon.

Tabell 5.5 Fem mest og minst konsentrerte yrker, 2003¹

Yrke	Utdanning (modus) ²		Antall ³	Prosent	HHI
2611 Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	2 316	97	9 321
2261 Tannleger*	764	Tannhelsefag	413	95	9 061
2250 Veterinærer*	767	Veterinærfag	175	91	8 333
2262 Farmasøyter*	766	Apotekfag	395	87	7 648
2211 Allmennpraktiserende leger*	763	Medisin	449	87	7 595
Høyere saksbehandlere i offentlig og privat					
2422 virksomhet	641	Økonomisk-administrative fag	133	10	315
1431 Sports-, rekreasjons- og kultursenterledere	201	Allmenne fag	66	9	311
3257 Helse- og miljøkontrollører	201	Allmenne fag	65	9	296
1114 Toppledere i interesseorganisasjoner	401	Allmenne fag	87	6	253
2310 Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	751	Biologiske fag	76	7	248

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

¹Aggregert HHI-score (aggregert etter yrke) er definert i ligning (2.2). Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

Tabell 5.6 Fem mest og minst konsentrerte yrker, 2008¹

Yrke		Utdanning (modus) ²		Antall ³	Prosent	HHI
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	3 350	95	9 035
2261	Tannleger*	764	Tannhelsefag	719	94	8 862
2250	Veterinærer*	767	Veterinærfag	319	91	8 280
2211	Allmennpraktiserende leger*	763	Medisin	772	90	8 131
2262	Farmasøyter*	766	Apotekfag	642	90	8 059
1345	Ledere av utdanning og undervisning	625	Videreutdanninger for lærere	98	9	298
2422	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet	641	Økonomisk-administrative fag	479	11	273
3257	Helse- og miljøkontrollører	201	Allmenne fag	113	6	258
1114	Toppledere i interesseorganisasjoner	401	Allmenne fag	127	8	244
2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	714	Religionsutdanninger	86	7	235

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå. Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 5.7 Fem mest og minst konsentrerte yrker, 2016¹

Yrke		Utdar	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
2261	Tannleger*	764	Tannhelsefag	1 137	93	8 677
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	4 783	92	8 526
2250	Veterinærer*	767	Veterinærfag	732	90	8 101
3211	Radiografer mv.*	669	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	274	90	8 095
2211	Allmennpraktiserende leger*	763	Medisin	956	89	7 992
2359	Andre lærere	201	Allmenne fag	138	9	290
1114	Toppledere i interesseorganisasjoner	401	Allmenne fag	141	7	273
2422	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet	641	Økonomisk-administrative fag	593	9	269
3257	Helse- og miljøkontrollører	201	Allmenne fag	168	7	254
2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	849	Økonomiske og administrative fag, andre	88	5	213

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 5.8 Fem mest og minst konsentrerte yrker, 2021¹

Yrke	rke Utdanning (modus) ²					HHI
2261	Tannleger*	764	Tannhelsefag	1 270	93	8 701
3211	Radiografer mv.*	669	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	298	93	8 623
2250	Veterinærer*	767	Veterinærfag	1 025	87	7 510
2634	Psykologer*	736	Psykologiske fag	1 053	86	7 436
2211	Allmennpraktiserende leger*	763	Medisin	1 069	85	7 308
2359	Andre lærere	201	Allmenne fag	125	8	288
1114	Toppledere i interesseorganisasjoner	401	Allmenne fag	142	8	269
2422	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet	641	Økonomisk-administrative fag	610	9	263
3257	Helse- og miljøkontrollører	201	Allmenne fag	162	6	251
2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	849	Økonomiske og administrative fag, andre	95	5	211

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

En tilsvarende analyse for konsentrasjon av yrker innad i utdanningsgrupper vises i Vedlegg E. I Vedlegg E vises også en alternativ tilnærming til utdanningsklassifisering, hvor hver faggruppe på universitetsnivå (både lavere og høyere nivå) og forskerutdanning slås sammen til én kategori, og

²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

hver faggruppe på videregående og påbygging til videregående slås sammen til én kategori (se Boks 5.1 og omtale av tilsvarende analyser i kapittel 5.1). Resultatene fra denne øvelsen viser i stor grad den samme utviklingen over konjunktursyklusen, men med et noe høyere nivå på konsentrasjon (som forventet).

5.4. Fordeling og endringer i konsentrasjon av utdanning innen yrke

I Figur 5.2 ser vi på fordelingen av konsentrasjon av utdanning innen yrker og undersøker i hvilken grad den endrer seg over tid. Figur 5.2 viser fordeling av Herfindahl-Hirschman-indeksen (HHI) for årene 2015 og 2019. I Figur 5.1 ser vi at 2015 og 2019 er to år med henholdsvis relativt høy (og stabil) og lav arbeidsledighet. Disse årene dekker dermed både så lang utvikling vi kan observere i data fra a-ordningen (uten å påvirkes av koronapandemien) og to forskjellige konjunkturfaser.

Den horisontale aksen viser konsentrasjon, uttrykt som tilsvarende antall utdanningsgrupper (se kapittel 2.2). Færre tilsvarende utdanninger (lengre til venstre) svarer til høyere konsentrasjon, mens yrker fordelt på flere utdanninger (lengre til høyre) er mindre konsentrert. Den vertikale aksen viser andel av ansatte som jobber i et yrke med en konsentrasjon som ikke er lavere enn det tilsvarende antall utdanningsgrupper på den horisontale aksen.

Vi finner at medianyrket i Norge har rundt 7 ekvivalente utdanningsgrupper per yrke. Halvparten av arbeidstakerne jobber i mindre konsentrerte yrker og halvparten i yrker som er mer konsentrerte.

Det er en del lønnstakere som jobber i yrker som er vesentlig mer eller mindre konsentrerte enn medianyrket. De 10 prosentene som jobber i de mest konsentrerte yrkene jobber i yrker med en konsentrasjon som svarer til omtrent 2,5 eller færre likeverdige utdanningsgrupper. Motsatt har yrkene til de 10 prosent arbeidstakerne som jobber i de minst konsentrerte yrkene en konsentrasjon som svarer til 23 eller flere likeverdige utdanningsgrupper.

Figur 5.2 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, ansattvektet fordeling

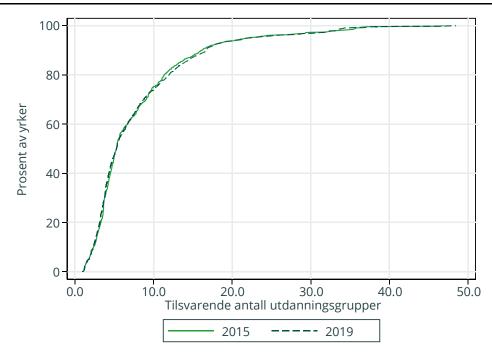
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vi finner lite tegn til at fordelingen av utdanningskonsentrasjon innenfor yrker endrer seg over tid. Dette trenger imidlertid ikke bety at konsentrasjonsgraden for et gitt yrke eller yrker innenfor en gitt næring forblir stabil over tid. Å identifisere yrker eller næringer som har opplevd betydelige endringer i konsentrasjonen eller diversifiseringen i utdanningsbakgrunnen kan potensielt være av interesse. Resultatene i Figur 5.2 tyder imidlertid ikke på noen overordnet endring i arbeidsmarkedets virkemåte eller i graden av substitusjon mellom utdanningsgrupper.

Figur G.1 i Vedlegg G viser fordelingen av konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrker separat etter næring. Vi finner få indikasjoner på at fordelingen av utdanningskonsentrasjon innenfor yrker endres over tid for noen av næringene.

Vi finner imidlertid store forskjeller i fordelingen av konsentrasjon på tvers av næringer. For eksempel er jobber en liten andel av de ansatte i offentlig forvaltning i yrker knyttet til en spesifikk utdanningsbakgrunn. Dette kommer til uttrykk ved at kurven for denne næringen er langt til høyre i figuren, en stor andel av lønnstakerne jobber i yrker med et høyt tilsvarende antall utdanningsgrupper. Derimot er en stor andel av yrkene i helsesektoren knyttet til en snevert definert utdanningsbakgrunn, og er kurven for denne næringen er langt til venstre i figuren.¹⁷

Figur 5.3 viser tilsvarende fordelinger av konsentrasjon blant nyansatte. Det er lite overraskende at det ikke er store endringer i fordelingen av konsentrasjon blant alle ansatte i Figur 5.2, ettersom mange vil ha samme jobb (og utdanning) i 2015 og 2019. Figur 5.3 viser imidlertid at fordelingen av konsentrasjon er lik også blant nyansatte i henholdsvis 2015 og 2019. Det er noe høyere konsentrasjon av nyansatte enn alle ansatte. Halvparten av alle nyansatte har yrker som fordeler seg tilsvarende seks utdanningsgrupper (mot sju for alle ansatte) og 90 prosent i yrker med 15 eller færre utdanningsgrupper (mot 23 for alle ansatte).

Figur 5.3 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, nyansatte, ansattvektet fordeling

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

_

¹⁷ Kurvene i Figur G.1 er også mer ujevne enn i Figur 5.2. Det er fordi lønnstakerne er fordelt på færre yrker innen hver næring. Noen yrker har en så stor andel i noen næringer at de vises som loddrette linjer, for eksempel lærere innen undervisning.

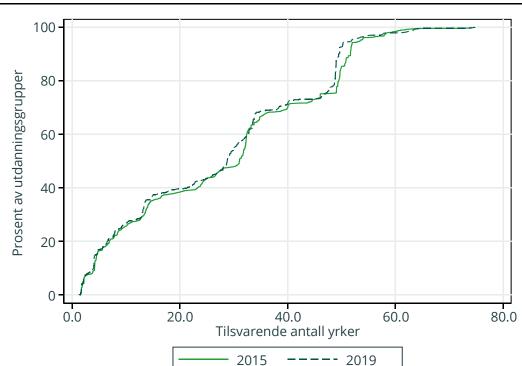
5.5. Fordeling og endringer i konsentrasjon av yrke innen utdanning

I Figur 5.4 viser vi fordelingen av konsentrasjon av yrke innen utdanning og undersøker i hvilken grad denne varierer over tid. Som i Figur 5.2 viser vi fordelingen av tilsvarende antall yrker innenfor utdanningsgrupper for årene 2015 og 2019. Vi finner at yrker innenfor utdanningsnivå er svakt konsentrert, med en median på rundt 30 tilsvarende antall yrker per utdanningsnivå. Yrker er altså mindre konsentrert innen utdanninger enn utdanninger innen yrker.

Det er også en betydelig venstre og høyre hale i fordelingen. De 10 prosent mest yrkeskonsentrerte utdanningsgruppene er karakterisert med rundt 4 eller færre tilsvarende antall yrker. Motsatt er de 10 prosent minst konsentrerte fagene assosiert med rundt 50 eller flere tilsvarende antall yrker.

Som i Figur 5.2 finner vi ingen klare indikasjoner på at fordelingen av yrkeskonsentrasjon innen utdanningsgrupper er i endring. Dette gjelder også når vi ser på konsentrasjonsfordelingen separat for hver næring (se Figur G.2). Som nevnt før betyr ikke dette nødvendigvis at konsentrasjonsgraden for en gitt utdanningsgruppe er stabil over tid.

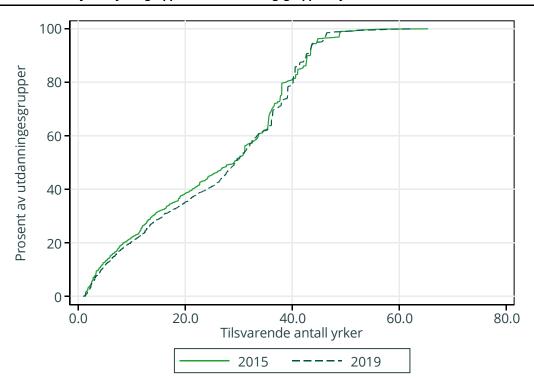
I Figur 5.5 viser vi fordelingen av yrke innen utdanninger blant nyansatte i 2015 og 2019. Fordelingene ligner fordelingene av alle ansatte i Figur 5.4, og det er lite tegn til endringer over tid.

Figur 5.4 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.5 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, nyansatte

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6. Yrke og utdanning i utlyste stillinger

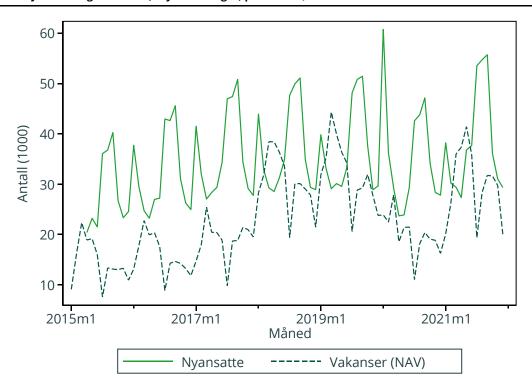
6.1. Kobling av utlyste stillinger og nyansettelser

Vi vil her forsøke å sammenstille aggregerte tall for utlyste stillinger og nyansettelser. Nyansettelser representerer etterspørsel etter arbeidskraft som dekkes. Utlyste stillinger kan representere samlet (uttrykt) etterspørsel, både den som dekkes og den som ikke dekkes. Det er imidlertid ikke gitt at alle stillinger lyses ut. Det er dermed et empirisk spørsmål i hvilken grad faktisk etterspørsel kommer til uttrykk som utlyste stillinger.

Figur 6.1 viser nyansatte og vakanser (utlyste stillinger) fra 2015 og 2021. Som beskrevet i kapittel 2.2 er nyansatte definert utfra registrert startdato og at de ikke er ansatt i samme virksomhet i noen av de tre foregående månedene. I Figur H.1 i Vedlegg H viser vi nyansatte definert separat ved hver av disse to komponentene. Ettersom nyansatte er definert blant annet utfra arbeidsgiver i de tre forgående månedene kan vi observere nyansettelser først fra april 2015.

Fra figuren ser vi at antall nyansettelser stort sett er høyere enn antall vakanser. Vi observerer altså ikke utlysninger for alle nye stillinger. Registrerte vakanser har imidlertid økt mer over tid enn nyansettelser, og nærmet seg antall nyansettelser. Dette kan ha sammenheng med endringen i registrering av vakanser, se kapittel 2.2. Vakanser har også et tydeligere fall i 2020, men er i 2021 tilbake på et nivå omtrent tilsvarende 2018–2019.

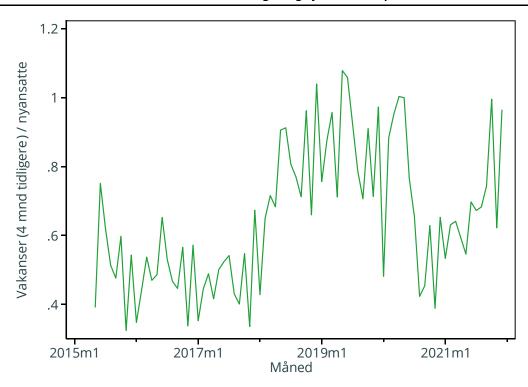
Figur 6.1 Nyansatte og vakanser (utlyste stillinger) per måned, 2015–2021

 ${\sf Kilde: Statistisk \, sentral \, byrå \, og \, NAV.}$

Vi ser videre at det er tydelige sesongmønstre i både nyansettelser og vakanser. Nyansettelser har en tydelig topp fra sen juli til september, og en spissere, men stort sett lavere topp i januar. Antall ansettelser i mars til mai og oktober til desember er lavere. Vakanser har også et sesongmønster, med en tydelig topp tidlig på året og en mindre topp på høsten.

Ettersom det ventelig tar noe tid fra en stilling utlyses til noen ansettes er det naturlig å koble mønsteret i vakanser med mønsteret i nyansettelser. Når vi ser på korrelasjonen mellom disse er den høyest mellom nyansettelser og vakanser fire måneder tidligere. Denne korrelasjonen er om lag 0,6. I Figur 6.2 viser vi forholdet mellom antall vakanser fire måneder tidligere og antall nyansettelser. I 2015–2017 varierer dette forholdet rundt 0,5, altså observerer vi bare én utlysning for omtrent én av to nye stillinger. I 2018–2019, og igjen utover i 2021, er forholdet nærmere 1.

Figur 6.2 Forholdet mellom vakanser fire måneder tidligere og nyansettelser, per måned, 2015-2021

 ${\sf Kilde: Statistisk\ sentral byrå\ og\ NAV.}$

I Figur H.2-Figur H.5 i Vedlegg H viser vi tilsvarende resultater fordelt på aggregerte yrkes- og næringsgrupper. Det er betydelige forskjeller mellom gruppene, både når det gjelder antall nyansatte, antall vakanser, forholdet mellom disse, og utvikling over tid.

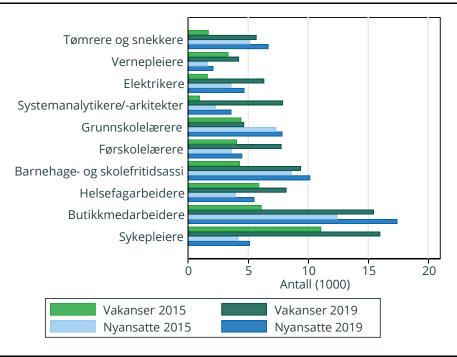
6.2. Yrkesfordeling i utlyste stillinger og yrkesfordeling blant sysselsatte

I kapittel 6.1 fant vi at det er en sammenheng mellom aggregerte tall for vakanser og nyansettelser. Denne sammenhengen har blitt sterkere over tid. I dette kapittelet ser vi nærmere på antall vakanser og nyansettelser på yrkesnivå. For å få et bilde av betydningen av konjunkturer vil vi se på tall for 2.–4. kvartal i henholdsvis 2015 (da arbeidsledigheten var relativt høy og forholdsvis stabil, se Figur 5.1) og tilsvarende kvartaler i 2019 (da arbeidsledigheten var lav). Ettersom dekningen i data for vakanser er bedret over tid får vi imidlertid ikke noe rent bilde av betydningen av konjunkturer. Vi har registrert vakanser og nyansettelser for totalt 404 yrker, hvor 301 av disse har minst 100 nyansettelser eller vakanser, enten i 2015 eller 2019.

I Figur 6.3 viser vi antall nyansettelser og vakanser i 2015 og 2019 for de 10 yrkene som har flest vakanser (totalt over 2015 og 2019). I Figur 6.4 viser vi det samme for yrkene med flest nyansettelser. Det er et ganske nært samsvar mellom antall vakanser og nyansettelser (korrelasjonen i datamaterialet er 0,78), drevet av at noen yrker er mye vanligere enn andre. Det er dermed en del av de samme yrkene i de to figurene.

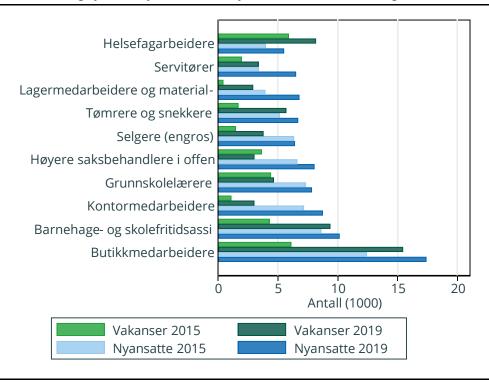
Både vakanser og nyansettelser er generelt høyere i 2019 enn i 2015, men den relative endringer er gjennomgående mye større for vakanser. For butikkmedarbeidere, som er en av de største yrkesgruppene, mer enn dobles antall vakanser fra 2015 til 2019. I 2015 er det bare helseyrkene som har klart flere vakanser enn nyansatte, i 2019 gjelder dette også blant annet elektrikere, førskolelærere og systemanalytikere/-arkitekter. Noen yrker, for eksempel kontormedarbeidere, har få registrerte vakanser sammenlignet med antall nyansatte også i 2019.

Figur 6.3 Antall vakanser og nyansatte, yrker med flest vakanser, 2.-4. kvartal 2015 og 2019

Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur 6.4 Antall vakanser og nyansatte, yrker med flest nyansatte, 2.-4. kvartal 2015 og 2019

Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

I Figur H.6–Figur H.11 i Vedlegg H viser vi tilsvarende antall for yrker valgt utfra forskjellige kriterier: høye forholdstall mellom vakanser og nyansatte i 2015 eller 2019, samt store relative endringer i enten vakanser eller nyansatte. Disse kriteriene er svakere korrelert med hvor vanlig yrket er, slik at det er større variasjon i hvilke yrker som inkluderes (vi inkluderer ikke yrker med mindre enn 100 vakanser eller nyansettelser i nevneren for de forskjellige kriteriene, for å ikke fokusere på små yrker med særlig store utslag). Disse figurene viser at det er svært store forskjeller mellom yrker, både i antall vakanser, nyansettelser, forholdet mellom disse og disses utvikling.

Referanser

Alecu, A. I., & Drange, I. (2015). *The Norwegian Occupational Regulations Database - Documentation Report.* Oslo: AFI.

- Aukrust, I., Aurdal, P. S., Bråthen, M., & Køber, T. (2010). *Registerbasert sysselsettingsstatistikk dokumentasjon*. Oslo: Statistisk sentralbyrå.
- Cappelen, Å., Dapi, B., Gjefsen, H. M., & Stølen, N. M. (2020). *Framskrivinger av arbeidsstyrken og sysselsettingen etter utdanning mot 2040.* Oslo: Statistisk sentralbyrå.
- Drzwi, W., Lerskau, L., Olsen, Ø., & Stølen, N. M. (1994). *Tilbud og etterspørsel etter ulike typer arbeidskraft*. Oslo: Statistisk sentralbyrå.
- Håland, I., & Næsheim, H. N. (2016). *Måling av langsiktige endringer i yrkesstrukturen om ulike datakilder og yrkesstandarder.* Oslo: Statistisk sentralbyrå.
- Villund, O. (2005). *Kvalitet på yrke i registerbasert statistikk resultater og videre utfordringer.* Oslo: Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg A: Aggregering av næringer

Tabell A.1 Næringskoder som beholdes og som aggregeres

NACE-kode	Navn					
C	Industri					
F	Bygge- og anleggsvirksomhet					
G	Varehandel, reparasjon av motorvogner					
Н	Transport og lagring					
I	Overnattings- og serveringsvirksomhet					
J	Informasjon og kommunikasjon					
M	Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting					
N	Forretningsmessig tjenesteyting					
0	Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning					
Р	Undervisning					
Q	Helse- og sosialtjenester					
	Øvrige/mangler:					
Α	Jordbruk, skogbruk og fiske					
В	Bergverksdrift og utvinning					
D	Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning					
Е	Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet					
K	Finansierings- og forsikringsvirksomhet					
L	Omsetning og drift av fast eiendom					
R	Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter					
S	Annen tjenesteyting					
Т	Lønnet arbeid i private husholdninger					
U	Internasjonale organisasjoner og organer					
	Ingen oppgitt næring					

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg B: Manglende utdanning og/eller yrke

Manglende/ikke-gyldige verdier for utdanningsgruppe og/eller yrke

Totalt er det 2 313 665 observasjoner over perioden 2003–2021 med manglende/ikke-gyldige verdier for utdanningsgruppe og/eller yrke, fordelt som vist i Tabell B.1.

Tabell B.1 Manglende verdier for utdanningsgrupper og/eller yrke

	Manglende/ikke-gyldige verdier for yrke	Gyldig verdi for yrke
Manglende/ikke-gyldige verdier for utdanningsgruppe	24 461	790 751
Gyldig verdi for utdanningsgruppe	1 054 337	20 931 780

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

For observasjoner med manglende/ikke-gyldig verdi for utdanningsgruppe er de fem største yrkene over perioden 2003–2021, målt som antall og som prosentandel av lønnstakere med manglede/ikke-gyldig verdi for utdanning, vist i Tabell B.2.

Tabell B.2 Fem største yrker for lønnstakere med manglede/ikke-gyldig verdi for utdanning, 2003-2021

Yrke		Antall	Prosentandel
7125	Tømrere og snekkere	75 755	9,3
9112	Renholdere i virksomheter	48 150	5,9
8160	Operatører innen næringsmiddelproduksjon	39 387	4,8
5223	Butikkmedarbeidere	23 805	2,9
5120	Kokker	23 089	2,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg C: Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke

I Tabell C.1 og Tabell C.2 vises en alternativ tilnærming til utdanningsklassifisering, hvor hver faggruppe på universitetsnivå (både lavere og høyere nivå) og forskerutdanning slås sammen til én kategori, og hver faggruppe på videregående og påbygging til videregående slås sammen til én kategori.

Tabell C.1 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
2261	Tannleger*	764	Tannhelsefag	2 219	95	9 010
3211	Radiografer mv.*	769	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	2 364	94	8 905
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	7 439	94	8 843
2211	Allmennpraktiserende leger*	763	Medisin	4 349	94	8 842
2212	Legespesialister*	763	Medisin	12 339	94	8 818
2222	Jordmødre*	761	Pleie- og omsorgsfag	1 269	92	8 520
2250	Veterinærer*	767	Veterinærfag	936	91	8 300
2223	Sykepleiere*	761	Pleie- og omsorgsfag	29 245	91	8 306
2612	Dommere*	737	Juridiske fag	751	89	7 938
2262	Farmasøyter*	766	Apotekfag	1 186	87	7 604
2424	Rådgivere innen kompetanseutvikling	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
			maskinfag	80	11	439
3514	Internett-teknikere	735	Medie- og informasjonsfag	27	11	637
2641	Forfattere mv.	735	Medie- og informasjonsfag	121	11	535
3332	Konferanse- og arrangementsplanlegger	e 741	Økonomisk-administrative fag	67	11	457
	mv.					
1114	Toppledere i interesseorganisasjoner	741	Økonomisk-administrative fag	195	10	378
1344	Ledere av sosialomsorg	762	Sosialfag	151	10	508
	Sports-, rekreasjons- og					
1431	kultursenterledere	713	Historisk-filosofiske utdanninger	193	9	490
2359	Andre lærere	724	Utdanninger i pedagogikk	168	9	380
3257	Helse- og miljøkontrollører	767	Veterinærfag	294	8	378
1311	Ledere i skogbruk, gartnerier mv.	779	Primærnæringsfag, andre	58	8	393

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell C.2 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, nyansatte, månedlige data 2015–2022¹

Yrke	Yrke		ning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
2212	Legespesialister*	763	Medisin	237	95	9 040
2612	Dommere*	737	Juridiske fag	14	94	8 765
2222	Jordmødre*	761	Pleie- og omsorgsfag	12	92	8 576
3211	Radiografer mv.*	769	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	20	91	8 345
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	156	91	8 302
2261	Tannleger*	764	Tannhelsefag	30	90	8 199
2223	Sykepleiere*	761	Pleie- og omsorgsfag	499	88	7 822
3355	Politibetjenter mv.*	782	Sikkerhet	231	88	7 760
2262	Farmasøyter*	766	Apotekfag	23	88	7 782
2264	Fysioterapeuter*	765	Terapeutiske fag	93	86	7 445
3141	Bioteknikere (ikke-medisinske laboratorier)	401	Allmenne fag	2	13	763
1114	Toppledere i interesseorganisasjoner	741	Økonomisk-administrative fag	3	13	484
2422	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat	741	Økonomisk-administrative fag	120	12	432
1111	Politikere	731	Statsvitenskapelige fag	3	12	480
2120	Matematikere, statistikere mv.	753	Matematikk og statistikk	2	12	659
2359	Andre lærere	201	Allmenne fag	6	12	410
2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	759	Naturvitenskapelige fag,	39	12	400
1431	Sports-, rekreasjons- og kultursenterledere	735	Medie- og informasjonsfag	3	10	478
3359	Andre yrker innen offentlig forvaltning	201	Allmenne fag	9	10	401
3257	Helse- og miljøkontrollører	767	Veterinærfag	5	9	388

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 10 nyansatte per måned i snitt. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell C.3–Tabell C.14 viser konsentrasjonsmålene for utdanningsgrupper innen yrke, separat etter næring.

²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall nyansatte per måned i den modale utdanningsgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

Tabell C.3 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, industri, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	68	81	5 667
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
3155	Teknikere innen luftfartssikkerhet*	455	maskinfag	59	77	6 174
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7232	Mekanikere innen flytekniske fag*	455	maskinfag	503	72	5 311
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7412	Automatikere	455	maskinfag	1 736	68	4 870
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7411	Elektrikere*	455	maskinfag	1 599	66	4 608
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7222	Verktøymaker, låsesmeder mv.	455	maskinfag	819	63	4 230
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7231	Bilmekanikere	455	maskinfag	269	58	3 761
	Anleggsmaskin- og		Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7233	industrimekanikere	455	maskinfag	4 995	56	3 583
	Presisjonsinstrumentmakere og -		Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7311	reparatører	455	maskinfag	107		3 225
7512	Bakere, konditorer mv.	458	Fabrikasjon og utvinning	602	52	3 228
3323	Innkjøpere	641	Økonomisk-administrative fag	160	11	462
2432	Informasjonsrådgivere	635	Medie- og informasjonsfag	10	11	562
1219	Andre administrative ledere	641	Økonomisk-administrative fag	65	10	454
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
3257	Helse- og miljøkontrollører	455	maskinfag	52	10	351
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
1223	Forsknings- og utviklingsledere	655	maskinfag	39	10	470
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
2413	Finansanalytikere	455	maskinfag	131	10	385
1221	Salgs- og markedssjefer	641	Økonomisk-administrative fag	261	10	468
	Andre sivilingeniører (unntatt					
2149	elektroteknologi)	752	Fysiske og kjemiske fag	56	9	448
2421	Organisasjonsrådgivere mv.	201	Allmenne fag	15	9	431
1222	PR- og informasjonssjefer	635	Medie- og informasjonsfag	5	6	374

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell C.4 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, bygge- og anleggsvirksomhet, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	78	93	8 646
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7421	Serviceelektronikere	455	maskinfag	536	80	6 456
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7412	Automatikere	455	maskinfag	725	73	5 527
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
3131	Energikontrolloperatører	455	maskinfag	50	72	6 200
7224	Dilarationiliana	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og	1.40		4.607
7231	Bilmekanikere	455	maskinfag	149	66	4 697
7411	Elektrikere*	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og maskinfag	11 959	60	4 108
7411	Elekti ikere	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og	11 939	60	4 106
7422	Tele- og IKT-installatører	455	maskinfag	762	58	3 959
7 722	rele og ikt installatører	733	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og	702	30	3 333
7413	Energimontører*	455	maskinfag	994	57	4 228
8111	Bergfagarbeidere	201	Allmenne fag	68	55	3 580
7223	Metalldreiere mv.	201	Allmenne fag	177	54	3 419
1213	Strategi- og planleggingssjefer	757	Bygg- og anleggsfag	11	13	687
1212	Personalsjefer	641	Økonomisk-administrative fag	20	13	489
3323	Innkjøpere	641	Økonomisk-administrative fag	14	13	637
2511	Systemanalytikere/-arkitekter	654	Informasjons- og datateknologi	11	12	490
1219	Andre administrative ledere	641	Økonomisk-administrative fag	96	12	511
3257	Helse- og miljøkontrollører	457	Bygg- og anleggsfag	49	11	394
	Andre ledere av produksjon og					
1349	tjenesteyting	641	Økonomisk-administrative fag	11	10	506
2423	Personal- og karriererådgivere	201	Allmenne fag	48	10	391
2421	Organisasjonsrådgivere mv.	641	Økonomisk-administrative fag	19	10	545
	Høyere saksbehandlere i offentlig og					
2422	privat virksomhet	201	Allmenne fag	50	9	342

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell C.5 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, varehandel, bilverksteder, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	НН
2262	Farmasøyter*	766	Apotekfag	1 033	86	7 400
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
3254	Optikere*	655	maskinfag	664	73	5 435
9621	Bud mv.	201	Allmenne fag	29	70	7 544
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7213	Kopper- og blikkenslagere	455	maskinfag	1 177	66	4 791
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
3122	Arbeidsleder, industri	455	maskinfag	393	64	4 270
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7132	Overflatebehandlere og lakkerere	455	maskinfag	619	63	4 331
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
3315	Takstmenn	455	maskinfag	103		3 914
1342	Ledere av helsetjenester	766	Apotekfag	66	61	3 837
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7231	Bilmekanikere	455	maskinfag	8 667	60	4 158
	D	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			4 400
7114	Betongarbeidere	455	maskinfag	55		4 428
2413	Finansanalytikere	641	Økonomisk-administrative fag	119	12	549
	Sivilingeniører (geofag,		Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
2146	petroleumsteknologi, metallurgi mv.)	655	maskinfag	16	11	522
1221	Salgs- og markedssjefer	401	Allmenne fag	657	11	542
2421	Organisasjonsrådgivere mv.	201	Allmenne fag	19	11	534
24.42	C: :II:	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og	5 4	4.0	540
2142	Sivilingeniører (bygg og anlegg)	455	maskinfag	51	10	512
1222	PR- og informasjonssjefer	741	Økonomisk-administrative fag	11	10	538
24.40	Andre sivilingeniører (unntatt	655	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og	4.0	4.0	420
2149	elektroteknologi)	655	maskinfag	12	10	420
2422	Høyere saksbehandlere i offentlig og	766	A	4.5	10	202
2422	privat virksomhet	766	Apotekfag	15	10	393
1223	Forsknings- og utviklingsledere	401	Allmenne fag	14	9	399
2432	Informasjonsrådgivere	635	Medie- og informasjonsfag	11	9	452

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell C.6 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, transport og lagring, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
3155	Teknikere innen luftfartssikkerhet*	455	maskinfag	69	79	6 328
9334	Varepåfyllere	201	Allmenne fag	46	76	7 114
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7412	Automatikere	455	maskinfag	286	76	5 844
7223	Metalldreiere mv.	201	Allmenne fag	60	68	4 877
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7411	Elektrikere*	455	maskinfag	136	57	4 263
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7232	Mekanikere innen flytekniske fag*	455	maskinfag	450	57	3 540
9312	Hjelpearbeidere i anlegg	201	Allmenne fag	90	52	2 909
5120	Kokker	458	Fabrikasjon og utvinning	371	49	2 965
8322	Bil-, drosje- og varebilførere	201	Allmenne fag	3 409	47	2 333
9412	Kjøkkenassistenter	201	Allmenne fag	46	46	2 300
1213	Strategi- og planleggingssjefer	401	Allmenne fag	15	12	544
1219	Andre administrative ledere	201	Allmenne fag	65	11	440
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
2142	Sivilingeniører (bygg og anlegg)	455	maskinfag	11	11	497
1212	Personalsjefer	641	Økonomisk-administrative fag	18	11	456
1330	Ledere av IKT-enheter	654	Informasjons- og datateknologi	15	11	554
	Høyere saksbehandlere i offentlig og					
2422	privat virksomhet	401	Allmenne fag	72	10	358
3112	Bygningsingeniører	657	Bygg- og anleggsfag	11	10	611
	Andre sivilingeniører (unntatt					
2149	elektroteknologi)	401	Allmenne fag	12	10	394
	Andre ledere av produksjon og					
1349	tjenesteyting	681	Samferdsel	26	10	428
3257	Helse- og miljøkontrollører	681	Samferdsel	12	8	401

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell C.7 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, overnattings- og serveringsvirksomhet, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
5246	Gatekjøkken- og kafémedarbeidere mv.	201	Allmenne fag	2 287	52	2 981
5223	Butikkmedarbeidere	201	Allmenne fag	479	51	3 029
7512	Bakere, konditorer mv.	458	Fabrikasjon og utvinning	52	47	2 878
5419	Andre sikkerhetsarbeidere	201	Allmenne fag	58	45	2 295
9412	Kjøkkenassistenter	201	Allmenne fag	2 327	45	2 174
8322	Bil-, drosje- og varebilførere	201	Allmenne fag	64	39	1 743
5169	Andre personlige tjenesteytere	201	Allmenne fag	16	38	2 718
5131	Servitører	201	Allmenne fag	3 125	36	1 610
1211	Finans- og økonomisjefer	641	Økonomisk-administrative fag	41	36	1 598
	Operatører innen					
8160	næringsmiddelproduksjon	201	Allmenne fag	80	36	1 548
4110	Kontormedarbeidere	201	Allmenne fag	41	18	615
2431	Reklame- og markedsføringsrådgivere	642	Handel og markedsføring	15	18	699
4311	Regnskapsmedarbeidere	641	Økonomisk-administrative fag	31	17	797
	Konferanse- og					
3332	arrangementsplanleggere mv.	201	Allmenne fag	15	17	912
3341	Arbeidsledere for kontorpersonell	201	Allmenne fag	24	16	698
1221	Salgs- og markedssjefer	644	Hotell- og reiselivsfag	43	16	714
3322	Selgere (engros)	201	Allmenne fag	45	16	757
1411	Hotellsjefer	458	Fabrikasjon og utvinning	81	16	671
4221	Reisebyråmedarbeidere mv.	201	Allmenne fag	32	13	634
1219	Andre administrative ledere	201	Allmenne fag	20	13	531

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell C.8 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, informasjon og kommunikasjon, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	80	82	6 103
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7411	Elektrikere*	455	maskinfag	45	47	2 659
1211	Finans- og økonomisjefer	641	Økonomisk-administrative fag	244	44	2 452
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7422	Tele- og IKT-installatører	455	maskinfag	233	41	2 859
9621	Bud mv.	201	Allmenne fag	18	40	1 569
9629	Andre hjelpearbeidere	201	Allmenne fag	24	39	2 496
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7321	Førtrykkere	455	maskinfag	98	38	1 973
2411	Revisorer, regnskapsrådgivere	641	Økonomisk-administrative fag	204	37	2 141
4321	Lagermedarbeidere og material-forvalter	e201	Allmenne fag	32	36	1 459
9333	Laste- og lossearbeidere	201	Allmenne fag	25	35	2 159
1330	Ledere av IKT-enheter	654	Informasjons- og datateknologi	258	12	541
2166	Grafiske- og multimediadesignere	616	Bildende kunst og kunsthåndverk	125	12	548
	Salgskonsulenter innen tekniske og		Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
2433	medisinske produkter	455	maskinfag	10	11	565
1213	Strategi- og planleggingssjefer	635	Medie- og informasjonsfag	13	11	495
3341	Arbeidsledere for kontorpersonell	401	Allmenne fag	22	11	444
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
2142	Sivilingeniører (bygg og anlegg)	655	maskinfag	10	11	437
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
1321	Ledere av industriproduksjon mv.	755	maskinfag	15	10	561
2641	Forfattere mv.	635	Medie- og informasjonsfag	82	10	383
1222	PR- og informasjonssjefer	416	Bildende kunst og kunsthåndverk	14	9	450
	Høyere saksbehandlere i offentlig og					
2422	privat virksomhet	641	Økonomisk-administrative fag	55	9	376

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

Tabell C.9 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utdaı	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	3 599	91	8 328
2250	Veterinærer*	767	Veterinærfag	760	84	7 140
2162	Landskapsarkitekter	757	Bygg- og anleggsfag	455	73	5 344
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7413	Energimontører*	455	maskinfag	67	71	5 495
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7231	Bilmekanikere	455	maskinfag	34	70	5 103
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7412	Automatikere	455	maskinfag	120		4 485
2161	Sivilarkitekter	757	Bygg- og anleggsfag	2 619	60	3 829
	_, ,		Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
7411	Elektrikere*	455	maskinfag	148	54	3 305
7000		455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og	474		
7233	Anleggsmaskin- og industrimekanikere	455	maskinfag	171		3 205
1342	Ledere av helsetjenester	863	Medisin	54	53	
1221	Salgs- og markedssjefer	641	Økonomisk-administrative fag	87	11	451
4221	Reisebyråmedarbeidere mv.	401	Allmenne fag	8	11	457
1330	Ledere av IKT-enheter	641	Økonomisk-administrative fag	41	11	427
	Sivilingeniører (geofag, petro-		Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og			
2146	leumsteknologi, metallurgi mv.)	859	tekniske fag, andre	180	11	518
2511	Systemanalytikere/-arkitekter	654	Informasjons- og datateknologi	141	11	570
1213	Strategi- og planleggingssjefer	767	Veterinærfag	16	10	379
3142	Agroteknikere	479	Primærnæringsfag, andre	14	10	493
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og			
1322	Ledere av olje- og gassutvinning mv.	755	maskinfag	38	9	487
3512	Brukerstøtte, IKT	641	Økonomisk-administrative fag	18	9	404
	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat					
2422	virksomhet	641	Økonomisk-administrative fag	137	7	220

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell C.10 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, forretningsmessig tjenesteyting, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	anning (modus) ²	Antall ³ Pr	osent	HHI
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	103	93	8 718
2223	Sykepleiere*	661	Pleie- og omsorgsfag	207	79	6 404
7133	Feiere, fasaderenholdere mv.*	457	Bygg- og anleggsfag	84	62	4 058
7412	Automatikere	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og maskinfag	75	47	3 093
7214	Platearbeidere	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og maskinfag	64	47	2 691
9611	Renovasjonsarbeidere	201	Allmenne fag	156	46	2 377
8344	Truckførere*	201	Allmenne fag	31	46	2 672
7411	Elektrikere*	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og maskinfag	432	45	2 397
8332	Lastebil- og trailersjåfører*	201	Allmenne fag	153	45	2 289
5244	Telefon- og nettselgere	201	Allmenne fag	532	45	2 410
	Høyere saksbehandlere i offentlig og					
2422	privat virksomhet	641	Økonomisk-administrative fag	144	13	399
3341	Arbeidsledere for kontorpersonell	401	Allmenne fag	41	12	468
3412	Miljøarbeidere innen sosiale fagfelt	201	Allmenne fag	11	12	499
3119	Andre ingeniører	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og maskinfag	66	11	472
3257	Helse- og miljøkontrollører	201	Allmenne fag	17	11	439
2142	Sivilingeniører (bygg og anlegg)	457	Bygg- og anleggsfag	59	11	564
2432	Informasjonsrådgivere	635	Medie- og informasjonsfag	12	11	512
1219	Andre administrative ledere	641	Økonomisk-administrative fag	94	10	424
1345	Ledere av utdanning og undervisning	201	Allmenne fag	12	10	430
	Sivilingeniører (geofag, petro-					
2146	leumsteknologi, metallurgi mv.)	455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og maskinfag	9	9	530

¹Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell C.11 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	1 996	95	8 957
2636	Geistlige yrker*	714	Religionsutdanninger	41	92	8 221
2612	Dommere*	737	Juridiske fag	731	86	7 567
2211	Allmennpraktiserende leger*	763	Medisin	187	85	7 339
2619	Andre juridiske yrker	737	Juridiske fag	147	84	7 056
3355	Politibetjenter mv.*	682	Sikkerhet	8 721	83	6 956
7422	Tele- og IKT-installatører	201	Allmenne fag	138	80	6 632
2223	Sykepleiere*	661	Pleie- og omsorgsfag	178	75	5 789
5321	Helsefagarbeidere	201	Allmenne fag	787	73	5 387
7133	Feiere, fasaderenholdere mv.*	457	Bygg- og anleggsfag	343	72	5 343
3343	Sjefssekretærer	401	Allmenne fag	112	11	425
3341	Arbeidsledere for kontorpersonell	641	Økonomisk-administrative fag	46	11	325
1213	Strategi- og planleggingssjefer	737	Juridiske fag	227	10	384
3359	Andre yrker innen offentlig forvaltning	201	Allmenne fag	301	10	369
2421	Organisasjonsrådgivere mv.	461	Pleie- og omsorgsfag	78	10	356
2351	Spesialister i pedagogikk	622	Allmennlærerutdanninger	12	10	443
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag			
2144	Sivilingeniører (maskin- og marin-teknikk)	655	og maskinfag	12	10	529
1111	Politikere	401	Allmenne fag	51	9	309
2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	713	Historisk-filosofiske utdanninger	9	8	403
3257	Helse- og miljøkontrollører	665	Terapeutiske fag	31	7	249

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell C.12 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, undervisning, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
7422	Tele- og IKT-installatører	201	Allmenne fag	77	80	6 237
6121	Melke- og husdyrprodusenter	201	Allmenne fag	83	63	4 395
3355	Politibetjenter mv.*	682	Sikkerhet	61	62	4 176
2634	Psykologer*	724	Utdanninger i pedagogikk	797	56	3 532
2224	Vernepleiere*	661	Pleie- og omsorgsfag	413	54	3 215
5120	Kokker	458	Fabrikasjon og utvinning	193	53	3 188
2643	Oversettere, tolker mv.	611	Språkutdanninger	66	53	2 890
2635	Rådgivere innen sosiale fagfelt	662	Sosialfag	197	52	2 888
3434	Sjefskokker	458	Fabrikasjon og utvinning	59	52	2 986
	Bibliotekarer og andre					
2622	informasjonsarbeidere	612	Litteratur- og bibliotekutdanninger	371	48	2 387
4229	Andre opplysningsmedarbeidere	201	Allmenne fag	7	10	306
3341	Arbeidsledere for kontorpersonell	641	Økonomisk-administrative fag	34	10	356
2359	Andre lærere	623	Fag- og yrkesfaglærerutdanninger	92	10	301
2511	Systemanalytikere/-arkitekter	654	Informasjons- og datateknologi	21	9	284
2423	Personal- og karriererådgivere	641	Økonomisk-administrative fag	78	9	293
3333	Arbeidsformidlere	641	Økonomisk-administrative fag	13	8	396
3343	Sjefssekretærer	641	Økonomisk-administrative fag	79	8	262
2421	Organisasjonsrådgivere mv.	641	Økonomisk-administrative fag	7	8	322
1120	Administrerende direktører	641	Økonomisk-administrative fag	34	7	330
	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat					
2422	virksomhet	641	Økonomisk-administrative fag	276	6	212

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell C.13 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, helse- og sosialtjenester, månedlige data 2015–2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
3211	Radiografer mv.*	669	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	2 328	94	8 756
2261	Tannleger*	764	Tannhelsefag	2 132	93	8 740
2634	Psykologer*	736	Psykologiske fag	4 502	93	8 626
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	74	91	7 961
2223	Sykepleiere*	661	Pleie- og omsorgsfag	28 472	91	8 305
2211	Allmennpraktiserende leger*	763	Medisin	3 659	86	7 439
3251	Tannpleiere*	664	Tannhelsefag	614	84	7 121
2212	Legespesialister*	763	Medisin	10 458	84	7 148
3212	Bioingeniører*	669	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	3 371	80	6 503
2267	Ergoterapeuter*	665	Terapeutiske fag	1 630	78	6 157
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag			
3119	Andre ingeniører	455	og maskinfag	96	12	443
1420	Varehandelssjefer	201	Allmenne fag	9	12	413
2632	Rådgivere/forskere, samfunnsvitenskap	731	Statsvitenskapelige fag	13	11	473
3359	Andre yrker innen offentlig forvaltning	201	Allmenne fag	131	11	434
	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat					
2422	virksomhet	661	Pleie- og omsorgsfag	904	11	411
3343	Sjefssekretærer	201	Allmenne fag	82	10	377
2431	Reklame- og markedsføringsrådgivere	401	Allmenne fag	12	10	501
1120	Administrerende direktører	661	Pleie- og omsorgsfag	145	9	359
1114	Toppledere i interesseorganisasjoner	641	Økonomisk-administrative fag	23	9	342
3333	Arbeidsformidlere	201	Allmenne fag	4	7	364

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell C.14 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, øvrige/mangler, månedlige data 2015-2022¹

Yrke		Utda	nning (modus) ²	Antall ³	Prosent	HHI
2611	Jurister og advokater*	737	Juridiske fag	1 066	82	6 792
2223	Sykepleiere*	661	Pleie- og omsorgsfag	100	74	5 536
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag			
7413	Energimontører*	455	og maskinfag	1 539	71	5 380
2636	Geistlige yrker*	714	- 0	1 190	70	4 967
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag			
7412	Automatikere	455	-00	379	68	4 760
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag			
7214	Platearbeidere	455	og maskinfag	73	67	4 913
			Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag			
7411	Elektrikere*	455	og maskinfag	842	66	4 601
2633	Rådgivere/forskere, humanistiske fag	713	Historisk-filosofiske utdanninger	59	66	4 618
5141	Frisører	483	Andre servicefag	4 329	64	4 576
2619	Andre juridiske yrker	737	Juridiske fag	123	62	4 088
3359	Andre yrker innen offentlig forvaltning	401	Allmenne fag	95	9	326
2632	Rådgivere/forskere, samfunnsvitenskap	731	Statsvitenskapelige fag	17	9	333
2351	Spesialister i pedagogikk	625	Videreutdanninger for lærere	7	9	344
1345	Ledere av utdanning og undervisning	641	Økonomisk-administrative fag	33	9	346
	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat					
2422	virksomhet	641	Økonomisk-administrative fag	400	9	256
1114	Toppledere i interesseorganisasjoner	401	Allmenne fag	109	8	261
1311	Ledere i skogbruk, gartnerier mv.	201	Allmenne fag	17	8	308
1344	Ledere av sosialomsorg	641	Økonomisk-administrative fag	15	7	305
1213	Strategi- og planleggingssjefer	641	Økonomisk-administrative fag	13	7	292
3257	Helse- og miljøkontrollører	682	Sikkerhet	36	6	306

¹ Yrkene i tabellen er avgrenset til yrker med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale utdanningsgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Vedlegg D: Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper

Tabell D.1–Tabell D.12 viser konsentrasjonsmålene for yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, separat etter næring.

Tabell D.1 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, industri, månedlige data 2015–2022¹

Utda	nning ²	Yrke (ı	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
464	Tannhelsefag	3214	Protese- og tannteknikere	161	81	6 533
452	Fysiske og kjemiske fag	8131	Operatører innen kjemisk industri	2 251	46	2 384
			Operatører innen			
101	Allmenne fag	8160	næringsmiddelproduksjon	234	44	2 059
			Operatører innen			
199	Uoppgitt faggruppe	8160	næringsmiddelproduksjon	52	43	2 044
			Operatører innen			
299	Uoppgitt faggruppe	8160	næringsmiddelproduksjon	41	36	1 659
			Operatører innen			
099	Ikke-spesifisert faggruppe	8160	næringsmiddelproduksjon	80	35	
669	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	3214	Protese- og tannteknikere	212	35	1 373
	Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre		Operatører innen			
489	servicefag, andre	8160	næringsmiddelproduksjon	116	31	1 093
737	Juridiske fag	2611	Jurister og advokater*	68	30	1 147
469	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	3214	Protese- og tannteknikere	123	29	1 174
636	Psykologiske fag	3322	Selgere (engros)	6	8	342
416	Bildende kunst og kunsthåndverk	2166	Grafiske- og multimediadesignere	63	8	333
			Operatører innen			
613	Historisk-filosofiske utdanninger	8160	næringsmiddelproduksjon	13	7	257
			Operatører innen			
619	Humanistiske og estetiske fag, andre	8160	næringsmiddelproduksjon	65	7	236
635	Medie- og informasjonsfag	4110	Kontormedarbeidere	16	7	305
625	Videreutdanninger for lærere	4110	Kontormedarbeidere	20	7	264
582	Sikkerhet	7233	Anleggsmaskin- og industrimekanikere	12	7	324
541	Økonomisk-administrative fag	4110	Kontormedarbeidere	28	7	257
501	Allmenne fag	3119	Andre ingeniører	50	6	256
			Operatører innen			
357	Bygg- og anleggsfag	8160	næringsmiddelproduksjon	51	6	260

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell D.2 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, bygge- og anleggsvirksomhet, månedlige data 2015–2022¹

Utda	nning ²	Yrke (r	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
455	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og maskinfag	7411	Elektrikere*	11 959	47	2 356
656	Geofag	3112	Bygningsingeniører	40	47	2 143
555	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og maskinfag	7411	Elektrikere*	1 692	39	1 785
443	Kontorfag	4110	Kontormedarbeidere	83	38	1 678
757	Bygg- og anleggsfag	2142	Sivilingeniører (bygg og anlegg)	581	38	1 893
457	Bygg- og anleggsfag	7115	Tømrere og snekkere	13 901	32	1 495
499	Uoppgitt faggruppe	7115	Tømrere og snekkere	571	32	1 303
737	Juridiske fag	2611	Jurister og advokater*	78	31	1 354
369	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	4110	Kontormedarbeidere	27	31	1 555
299	Uoppgitt faggruppe	7115	Tømrere og snekkere	43	31	1 436
739	Samfunnsfag og juridiske fag, andre	7115	Tømrere og snekkere	9	10	480
301	Allmenne fag	7115	Tømrere og snekkere	58	10	419
549	Økonomiske og administrative fag, andre	7411	Elektrikere*	12	10	557
641	Økonomisk-administrative fag	1211	Finans- og økonomisjefer	312	10	502
749	Økonomiske og administrative fag, andre	7115	Tømrere og snekkere	18	10	433
631	Statsvitenskapelige fag	4110	Kontormedarbeidere	13	10	392
623	Fag- og yrkesfaglærerutdanninger	7115	Tømrere og snekkere	25	10	489
454	Informasjons- og datateknologi	4110	Kontormedarbeidere	35	9	323
619	Humanistiske og estetiske fag, andre	7115	Tømrere og snekkere	33	8	323
654	Informasjons- og datateknologi	2142	Sivilingeniører (bygg og anlegg)	30	8	343

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D.3 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, varehandel, bilverksteder, månedlige data 2015–2022¹

Utda	nning ²	Yrke (modus)	Antall ³	Prosent	HHI
466	Apotekfag	5223 Butikkmedarbeidere	1 775	92	8 477
666	Apotekfag	3213 Reseptarer*	544	85	7 262
435	Medie- og informasjonsfag	5223 Butikkmedarbeidere	406	57	3 446
462	Sosialfag	5223 Butikkmedarbeidere	215	56	3 417
583	Andre servicefag	5223 Butikkmedarbeidere	77	54	3 339
415	Musikk, dans og drama	5223 Butikkmedarbeidere	293	53	3 147
766	Apotekfag	2262 Farmasøyter*	1 033	50	3 712
369	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	5223 Butikkmedarbeidere	284	50	2 812
442	Handel og markedsføring	5223 Butikkmedarbeidere	2 354	47	2 870
362	Sosialfag	5223 Butikkmedarbeidere	67	46	2 736
641	Økonomisk-administrative fag	1420 Varehandelssjefer	1 130	13	676
681	Samferdsel	5223 Butikkmedarbeidere	41	13	646
737	Juridiske fag	1420 Varehandelssjefer	21	13	680
754	Informasjons- og datateknologi	2519 Andre programvare- og applikasjonsutviklere	21	12	658
654	Informasjons- og datateknologi	5223 Butikkmedarbeidere	180	12	554
741	Økonomisk-administrative fag	3322 Selgere (engros)	233	11	522
757	Bygg- og anleggsfag	2142 Sivilingeniører (bygg og anlegg)	10	10	502
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og				
755	maskinfag	2152 Sivilingeniører (elektronikk)	46	9	494
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og				
859	tekniske fag, andre	2262 Farmasøyter*	15	9	384
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og				
759	tekniske fag, andre	3322 Selgere (engros)	58	7	320

Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell D.4 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, transport og lagring, månedlige data 2015–2022¹

Utda	nning ²	Yrke (ı	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
581	Samferdsel	3152	Dekksoffiserer og loser*	1 684	60	3 905
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og					
555	maskinfag	3151	Skipsmaskinister*	747	46	2 279
471	Fiske og havbruk	3152	Dekksoffiserer og loser*	89	43	2 603
482	Sikkerhet	3153	Flygere*	39	42	2 430
199	Uoppgitt faggruppe	8331	Bussjåfører og trikkeførere*	66	41	3 000
681	Samferdsel	3152	Dekksoffiserer og loser*	677	38	1 738
479	Primærnæringsfag, andre	8332	Lastebil- og trailersjåfører*	191	37	1 795
299	Uoppgitt faggruppe	8322	Bil-, drosje- og varebilførere	40	36	2 113
099	Ikke-spesifisert faggruppe	8331	Bussjåfører og trikkeførere*	64	34	2 195
	Lærerutdanninger og utdanninger i					
629	pedagogikk, andre	8331	Bussjåfører og trikkeførere*	33	34	1 542
622	Allmennlærerutdanninger	8331	Bussjåfører og trikkeførere*	14	9	448
613	Historisk-filosofiske utdanninger	4323	Transportfunksjonærer	16	9	430
441	Økonomisk-administrative fag	3331	Speditører og befraktere	144	8	384
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
731	Statsvitenskapelige fag	2422	privat virksomhet	7	8	340
401	Allmenne fag	8322	Bil-, drosje- og varebilførere	710	8	426
641	Økonomisk-administrative fag	1211	Finans- og økonomisjefer	242	8	368
637	Juridiske fag	8331	Bussjåfører og trikkeførere*	9	7	364
541	Økonomisk-administrative fag	3331	Speditører og befraktere	16	7	351
631	Statsvitenskapelige fag	4323	Transportfunksjonærer	14	6	334
635	Medie- og informasjonsfag	4323	Transportfunksjonærer	11	6	323

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D.5 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, overnattings- og serveringsvirksomhet, månedlige data 2015–2022¹

Utda	nning ²	Yrke (ı	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
458	Fabrikasjon og utvinning	5120	Kokker	2 015	49	2 770
483	Andre servicefag	5131	Servitører	354	44	2 167
615	Musikk, dans og drama	5131	Servitører	36	34	1 859
415	Musikk, dans og drama	5131	Servitører	82	33	1 732
444	Hotell- og reiselivsfag	4224	Hotellresepsjonister	218	30	1 394
616	Bildende kunst og kunsthåndverk	5131	Servitører	38	30	1 526
358	Fabrikasjon og utvinning	5120	Kokker	90	29	1 394
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og					
459	tekniske fag, andre	5120	Kokker	192	29	1 318
435	Medie- og informasjonsfag	5131	Servitører	66	28	1 552
499	Uoppgitt faggruppe	5120	Kokker	449	28	1 504
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og					
455	maskinfag	5153	Vaktmestre	56	15	659
479	Primærnæringsfag, andre	5131	Servitører	25	14	933
501	Allmenne fag	5131	Servitører	13	14	773
641	Økonomisk-administrative fag	5131	Servitører	150	14	556
441	Økonomisk-administrative fag	1120	Administrerende direktører	55	13	549
343	Kontorfag	9412	Kjøkkenassistenter	18	13	665
642	Handel og markedsføring	5131	Servitører	36	12	552
454	Informasjons- og datateknologi	5131	Servitører	11	11	565
741	Økonomisk-administrative fag	1120	Administrerende direktører	28	11	497
341	Økonomisk-administrative fag	9412	Kjøkkenassistenter	10	10	529

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell D.6 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, informasjon og kommunikasjon, månedlige data 2015–2022¹

Utda	nning ²	Yrke (ı	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
635	Medie- og informasjonsfag	2642	Journalister	1 858	48	2 450
535	Medie- og informasjonsfag	2642	Journalister	72	42	2 010
631	Statsvitenskapelige fag	2642	Journalister	191	37	1 551
712	Litteratur- og bibliotekutdanninger	2641	Forfattere mv.	58	36	1 702
716	Bildende kunst og kunsthåndverk	2166	Grafiske- og multimediadesignere	82	33	1 537
754	Informasjons- og datateknologi	2511	Systemanalytikere/-arkitekter	1 453	33	1 893
753	Matematikk og statistikk	2511	Systemanalytikere/-arkitekter	54	32	1 755
613	Historisk-filosofiske utdanninger	2642	Journalister	182	32	1 224
654	Informasjons- og datateknologi	2511	Systemanalytikere/-arkitekter	2 823	31	1 614
715	Musikk, dans og drama	2642	Journalister	28	30	1 076
636	Psykologiske fag	2511	Systemanalytikere/-arkitekter	14	11	488
343	Kontorfag	5244	Telefon- og nettselgere	28	11	475
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og		Andre programvare- og			
455	maskinfag	2519	applikasjonsutviklere	314	11	576
201	Allmenne fag	3322	Selgere (engros)	592	11	430
457	Bygg- og anleggsfag	3322	Selgere (engros)	20	11	483
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og					
359	tekniske fag, andre	2511	Systemanalytikere/-arkitekter	6	10	523
341	Økonomisk-administrative fag	3322	Selgere (engros)	22	10	494
541	Økonomisk-administrative fag	2511	Systemanalytikere/-arkitekter	19	9	469
443	Kontorfag	4110	Kontormedarbeidere	14	9	535
662	Sosialfag	2642	Journalister	9	9	472

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell D.7 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting, månedlige data 2015–2022¹

Utda	Utdanning ²		modus)	Antall ³	Prosent	HHI
737	Juridiske fag	2611	Jurister og advokater*	3 599	88	7 739
667	Veterinærfag	3240	Dyrepleiere	126	80	6 519
767	Veterinærfag	2250	Veterinærer*	760	63	4 519
599	Uoppgitt faggruppe	3240	Dyrepleiere	31	57	4 415
658	Fabrikasjon og utvinning	3257	Helse- og miljøkontrollører	84	48	2 553
657	Bygg- og anleggsfag	3112	Bygningsingeniører	1 528	47	2 675
716	Bildende kunst og kunsthåndverk	2161	Sivilarkitekter	162	41	2 164
557	Bygg- og anleggsfag	3112	Bygningsingeniører	342	41	2 081
867	Veterinærfag	2250	Veterinærer*	51	40	1 958
757	Bygg- og anleggsfag	2161	Sivilarkitekter	2 619	39	2 692
632	Sosiologiske fag	2413	Finansanalytikere	9	9	417
699	Uoppgitt faggruppe	3240	Dyrepleiere	43	9	284
631	Statsvitenskapelige fag	4110	Kontormedarbeidere	26	9	341
681	Samferdsel	3313	Regnskapsførere	17	8	397
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og					
359	tekniske fag, andre	3119	Andre ingeniører	9	8	333
201	Allmenne fag	4110	Kontormedarbeidere	425	8	236
615	Musikk, dans og drama	4110	Kontormedarbeidere	6	7	278
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og					
459	tekniske fag, andre	7115	Tømrere og snekkere	18	7	259
468	Idrettsfag	4110	Kontormedarbeidere	13	7	296
622	Allmennlærerutdanninger	4110	Kontormedarbeidere	13	7	340

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1). ²Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell D.8 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, forretningsmessig tjenesteyting, månedlige data 2015–2022¹

Utda	nning ²	Yrke (ı	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
199	Uoppgitt faggruppe	9112	Renholdere i virksomheter	124	82	6 733
482	Sikkerhet	5414	Vektere*	386	78	6 171
469	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	9112	Renholdere i virksomheter	2 121	77	5 939
099	Ikke-spesifisert faggruppe	9112	Renholdere i virksomheter	232	76	5 824
101	Allmenne fag	9112	Renholdere i virksomheter	555	75	5 664
581	Samferdsel	3152	Dekksoffiserer og loser*	148	64	4 240
299	Uoppgitt faggruppe	9112	Renholdere i virksomheter	82	58	3 374
	Lærerutdanninger og utdanninger i					
629	pedagogikk, andre	9112	Renholdere i virksomheter	129	57	3 388
	Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre					
489	servicefag, andre	9112	Renholdere i virksomheter	175	55	3 109
473	Gartneri og hagebruk	6113	Gartnere	414	55	3 190
516	Bildende kunst og kunsthåndverk	4110	Kontormedarbeidere	8	9	414
541	Økonomisk-administrative fag	4311	Regnskapsmedarbeidere	24	9	350
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og					
555	maskinfag	3151	Skipsmaskinister*	59	9	344
616	Bildende kunst og kunsthåndverk	3333	Arbeidsformidlere	13	9	419
341	Økonomisk-administrative fag	9112	Renholdere i virksomheter	26	9	359
613	Historisk-filosofiske utdanninger	3333	Arbeidsformidlere	22	8	392
651	Biologiske fag	3112	Bygningsingeniører	8	7	387
558	Fabrikasjon og utvinning	8113	Operatører innen boring mv.	6	7	456
625	Videreutdanninger for lærere	1120	Administrerende direktører	11	6	270
441	Økonomisk-administrative fag	4110	Kontormedarbeidere	85	6	282

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell D.9 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring, månedlige data 2015–2022¹

Utda	nning ²	Yrke (ı	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
435	Medie- og informasjonsfag	0310	Menige	175	73	5 592
682	Sikkerhet	3355	Politibetjenter mv.*	8 721	69	5 070
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
738	Sosialantropologiske fag	2422	privat virksomhet	269	67	4 646
468	Idrettsfag	0310	Menige	1 130	66	4 626
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
751	Biologiske fag	2422	privat virksomhet	858	64	4 211
782	Sikkerhet	0110	Offiserer fra fenrik og høyere grad	998	64	4 300
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
732	Sosiologiske fag	2422	privat virksomhet	538	61	3 922
415	Musikk, dans og drama	0310	Menige	158	60	3 874
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
733	Samfunnsgeografiske fag	2422	privat virksomhet	384	59	3 615
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
735	Medie- og informasjonsfag	2422	privat virksomhet	200	59	3 636
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
357	Bygg- og anleggsfag	2422	privat virksomhet	45	19	836
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og		Høyere saksbehandlere i offentlig og			
355	maskinfag	2422	privat virksomhet	91	18	632
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
379	Primærnæringsfag, andre	2422	privat virksomhet	25	18	590
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og					
455	maskinfag	0310	Menige	742	16	869
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og		Høyere saksbehandlere i offentlig og			
555	maskinfag	2422	privat virksomhet	124	15	583
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
473	Gartneri og hagebruk	2422	privat virksomhet	15	15	808
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
358	Fabrikasjon og utvinning	2422	privat virksomhet	16	15	544
481	Samferdsel	0310	Menige	68	15	715
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og		Høyere saksbehandlere i offentlig og			
459	tekniske fag, andre	2422	privat virksomhet	14	13	587
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og		Høyere saksbehandlere i offentlig og			
359	tekniske fag, andre	2422	privat virksomhet	12	12	429

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell D.10 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, undervisning, månedlige data 2015-2022¹

Utda	ltdanning ²		modus)	Antall ³	Prosent	HHI
837	Juridiske fag	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	177	94	8 829
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og					
855	maskinfag	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	181	93	8 695
813	Historisk-filosofiske utdanninger	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	295	93	8 592
824	Utdanninger i pedagogikk	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	103	92	8 903
831	Statsvitenskapelige fag	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	594	92	8 406
839	Samfunnsfag og juridiske fag, andre	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	269	91	8 224
849	Økonomiske og administrative fag, andre	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	361	90	8 134
836	Psykologiske fag	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	225	88	7 834
622	Allmennlærerutdanninger	2341	Grunnskolelærere*	25 286	88	7 716
869	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	270	88	7 683
301	Allmenne fag	9112	Renholdere i virksomheter	41	15	664
442	Handel og markedsføring	5312	Skoleassistenter	15	15	730
501	Allmenne fag	2341	Grunnskolelærere*	31	15	617
665	Terapeutiske fag	2310	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	31	14	633
201	Allmenne fag	9112	Renholdere i virksomheter	716	14	703
541	Økonomisk-administrative fag	4110	Kontormedarbeidere	15	13	587
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
641	Økonomisk-administrative fag	2422	privat virksomhet	276	13	558
379	Primærnæringsfag, andre	5153	Vaktmestre	10	12	817
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
642	Handel og markedsføring	2422	privat virksomhet	45	12	522
479	Primærnæringsfag, andre	5312	Skoleassistenter	24	10	516

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1). ² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell D.11 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, helse- og sosialtjenester, månedlige data 2015-2022¹

Utda	nning ²	Yrke (	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
464	Tannhelsefag	5329	Andre pleiemedarbeidere	1 731	92	8 458
764	Tannhelsefag	2261	Tannleger*	2 132	92	8 420
			Barnehage- og skolefritidsassistenter			
462	Sosialfag	5311	mv.	10 863	89	7 870
736	Psykologiske fag	2634	Psykologer*	4 502	88	7 733
561	Pleie- og omsorgsfag	5321	Helsefagarbeidere	399	87	7 609
461	Pleie- og omsorgsfag	5321	Helsefagarbeidere	13 857	85	7 320
			Barnehage- og skolefritidsassistenter			
362	Sosialfag	5311	mv.	897	80	6 471
664	Tannhelsefag	3251	Tannpleiere*	614	80	6 545
621	Førskolelærerutdanninger	2342	Førskolelærere	20 672	79	6 409
361	Pleie- og omsorgsfag	5321	Helsefagarbeidere	3 297	77	6 022
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
641	Økonomisk-administrative fag	2422	privat virksomhet	493	12	464
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og					
755	maskinfag	2511	Systemanalytikere/-arkitekter	14	12	651
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og		Barnehage- og skolefritidsassistenter			
455	maskinfag	5311	mv.	217	11	452
614	Religionsutdanninger	2223	Sykepleiere*	42	11	588
768	Idrettsfag	2264	Fysioterapeuter*	25	11	538
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
681	Samferdsel	2422	privat virksomhet	10	11	600
			Barnehage- og skolefritidsassistenter			
557	Bygg- og anleggsfag	5311	mv.	15	11	540
			Barnehage- og skolefritidsassistenter			
623	Fag- og yrkesfaglærerutdanninger	5311	mv.	159	9	515
682	Sikkerhet	5321	Helsefagarbeidere	29	8	483
	Utdanninger i elektrofag, mekaniske fag og					
555	maskinfag	5321	Helsefagarbeidere	33	8	440

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3-5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6-8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell D.12 Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, øvrige/mangler, månedlige data 2015-2022¹

Utda	nning ²	Yrke (	modus)	Antall ³	Prosent	HHI
471	Fiske og havbruk	6221	Havbruksarbeidere*	1 415	75	5 737
714	Religionsutdanninger	2636	Geistlige yrker*	1 190	72	5 366
483	Andre servicefag	5141	Frisører	4 329	71	5 105
583	Andre servicefag	5141	Frisører	91	67	4 745
558	Fabrikasjon og utvinning	8113	Operatører innen boring mv.	637	56	3 461
			Dirigenter, komponister, musikere og			
715	Musikk, dans og drama	2652	sangere	253	55	3 128
349	Økonomiske og administrative fag, andre	3312	Kundebehandlere lån og kreditt	518	54	3 204
			Bibliotekarer og andre			
612	Litteratur- og bibliotekutdanninger	2622	informasjonsarbeidere	516	54	3 150
469	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	9112	Renholdere i virksomheter	357	49	2 503
452	Fysiske og kjemiske fag	8113	Operatører innen boring mv.	775	49	2 547
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
625	Videreutdanninger for lærere	2422	privat virksomhet	70	6	241
	Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre					
689	servicefag, andre	5141	Frisører	16	6	215
619	Humanistiske og estetiske fag, andre	3312	Kundebehandlere lån og kreditt	168	6	212
749	Økonomiske og administrative fag, andre	3312	Kundebehandlere lån og kreditt	31	6	290
669	Helse-, sosial- og idrettsfag, andre	3423	Sports- og aktivitetsinstruktører	33	6	213
201	Allmenne fag	5141	Frisører	1 494	6	194
624	Utdanninger i pedagogikk	3413	Religiøse yrker	14	6	244
616	Bildende kunst og kunsthåndverk	3439	Andre yrker innen estetiske fag	18	5	199
623	Fag- og yrkesfaglærerutdanninger	3413	Religiøse yrker	50	5	182
			Høyere saksbehandlere i offentlig og			
699	Uoppgitt faggruppe	2422	privat virksomhet	43	4	153

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

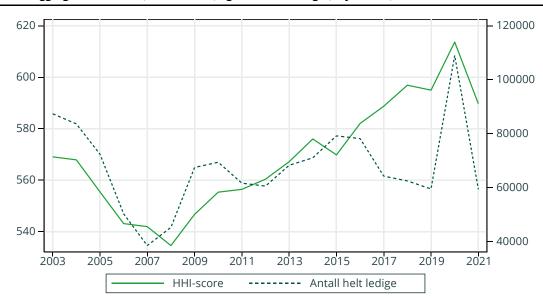
³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Vedlegg E: Endring i konsentrasjonsmål over konjunktursyklusen

Variasjon i konsentrasjon av yrker innen utdanningsgrupper over konjunktursyklusen

Figur E.1 viser utviklingen i den aggregerte HHI-scoren (aggregert over utdanningsgrupper) for alle lønnstakere hvert år som heltrukken linje, mens antall personer registrert som helt ledige hos NAV er vist som stiplet linje.

Figur E.1 Aggregert HHI-score (venstre akse) og antall helt ledige (høyre akse), 2003-2021¹

Tabell E.1–Tabell E.4 viser de fem mest konsentrerte og fem minst konsentrerte utdanningsgruppene, målt etter Herfindahl-indeksen og hvor stor prosentandel det vanligste yrket utgjør av alle lønnstakere innen utdanningsgruppen, for henholdsvis årene 2003, 2008, 2016 og 2021, hvor vi avgrenser til utdanninger med minst 100 lønnstakere.

Tabell E.1 Fem mest og minst konsentrerte utdanningsgrupper, 2003¹

Utdanning ²		Yrke (modus)		Antall ³	Prosent	HHI	
764	Tannhelsefag	2261	Tannleger*	413	90	8 138	
466	Apotekfag	5223	Butikkmedarbeidere	900	89	7 947	
767	Veterinærfag	2250	Veterinærer*	175	74	5 582	
621	Førskolelærerutdanninger	2342	Førskolelærere	2 550	67	4 677	
737	Juridiske fag	2611	Jurister og advokater*	2 316	63	4 070	
501	Allmenne fag	5223	Butikkmedarbeidere	280	8	204	
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag,						
459	andre	7115	Tømrere og snekkere	135	6	199	
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag,						
359	andre	3322	Selgere (engros)	357	4	185	
699	Uoppgitt faggruppe	2642	Journalister	111	5	154	
			Lektorer mv. (videregående				
623	Fag- og yrkesfaglærerutdanninger	2330	skole)	105	5	149	

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

¹Aggregert HHI-score (aggregert etter utdanning) er definert i ligning (2.3). Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

Tabell E.2 Fem mest og minst konsentrerte utdanningsgrupper, 2008¹

Utdanning ²		Yrke (modus)		Antall ³	Prosent	HHI
764	Tannhelsefag	2261	Tannleger*	719	92	8 458
666	Apotekfag	3213	Reseptarer*	229	85	7 174
466	Apotekfag	5223	Butikkmedarbeidere	1 208	81	6 538
767	Veterinærfag	2250	Veterinærer*	319	74	5 509
621	Førskolelærerutdanninger	2342	Førskolelærere	5 281	68	4 774
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske					
359	fag, andre	7115	Tømrere og snekkere	387	5	172
	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske					
659	fag, andre	2511	Systemanalytikere/-arkitekter	517	5	171
501	Allmenne fag	5223	Butikkmedarbeidere	281	6	168
623	Fag- og yrkesfaglærerutdanninger	2330	Lektorer mv. (videregående skole)	210	6	152
699	Uoppgitt faggruppe	4110	Kontormedarbeidere	228	6	147

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell E.3 Fem mest og minst konsentrerte utdanningsgrupper, 2016¹

Utdanning ²		Yrke (n	Yrke (modus)		Prosent	HHI
764	Tannhelsefag	2261	Tannleger*	1 137	89	8 003
666	Apotekfag	3213	Reseptarer*	491	82	6 730
466	Apotekfag	5223	Butikkmedarbeidere	1 819	81	6 499
767	Veterinærfag	2250	Veterinærer*	732	74	5 461
667	Veterinærfag	3240	Dyrepleiere	132	71	5 083
619	Humanistiske og estetiske fag, andre	4110	Kontormedarbeidere	558	5	155
582	Sikkerhet	3322	Selgere (engros)	39	4	153
639	Samfunnsfag og juridiske fag, andre	2642	Journalister	105	4	152
501	Allmenne fag	5223	Butikkmedarbeidere	232	5	150
699	Uoppgitt faggruppe	9112	Renholdere i virksomheter	215	5	137

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).
² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 =

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell E.4 Fem mest og minst konsentrerte utdanningsgrupper, 2021¹

Utdanning ²		Yrke (modu	Yrke (modus)		: HHI
764	Tannhelsefag	2261	Tannleger*	1 270 88	7 704
466	Apotekfag	5223	Butikkmedarbeidere	1 755 78	6 149
666	Apotekfag	3213	Reseptarer*	674 75	5 800
767	Veterinærfag	2250	Veterinærer*	1 025 74	5 441
621	Førskolelærerutdanninger	2342	Førskolelærere	10 557 71	5 166
799	Uoppgitt faggruppe	2161	Sivilarkitekter	112	153
699	Uoppgitt faggruppe	5223	Butikkmedarbeidere	333 4	151
501	Allmenne fag	5223	Butikkmedarbeidere	181 5	150
639	Samfunnsfag og juridiske fag, andre	4110	Kontormedarbeidere	97 4	147
582	Sikkerhet	3119	Andre ingeniører	41 4	143

¹ Utdanningsgruppene i tabellen er avgrenset til utdanningsgrupper med minst 100 lønnstakere. Herfindahl-indeksen er definert i ligning (2.1).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Aggregering av yrker på universitet/videregående og utviklingen i konsentrasjonen over konjunktursyklusen

Utviklingen i den aggregerte HHI-scoren (aggregert over yrker, hvor faggrupper på universitets- og forskernivå er slått sammen og faggrupper på videregående og påbygging til videregående er slått

² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

universitets- og høgskoleutdanning).
³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*} Lisensiert yrke.

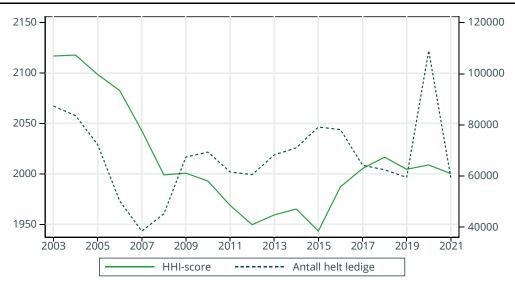
² Første siffer av koden indikerer utdanningsnivå (1,2 = obligatorisk utdanning, 3–5 = videregående utdanning, eventuelt med påbygning, 6–8 = universitets- og høgskoleutdanning).

³ Antall tilsvarer gjennomsnittlig antall personer i den modale yrkesgruppen.

^{*}Lisensiert yrke.

sammen) for alle lønnstakere hvert år vises som heltrukken linje i Figur E.2, og hvor antall personer registrert som helt ledige hos NAV er vist som stiplet linje.

Figur E.2 Aggregert HHI-score (venstre akse) og antall helt ledige (venstre akse), yrker, aggregering av universitet og videregående, 2003–2021¹

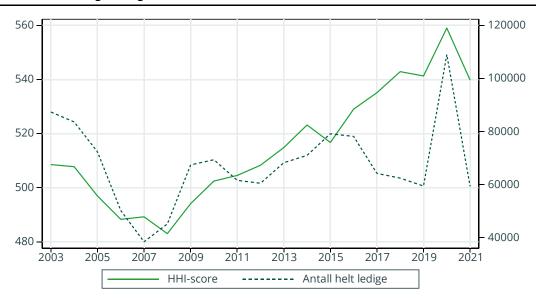

¹ Aggregert HHI-score (aggregert etter yrker) er definert i ligning (2.2). Hver faggruppe på lavere universitetsnivå (første siffer i NUS2000 lik 6), høyere universitetsnivå (første siffer i NUS2000 lik 7) og forskernivå (første siffer i NUS2000 lik 8) er slått sammen, og hver faggruppe på videregående (første siffer i NUS2000 lik 4) og påbygging til videregående (første siffer i NUS2000 lik 5) er slått sammen.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Tilsvarende er utviklingen i den aggregerte HHI-scoren (aggregert over utdanninger, hvor faggrupper for yrker på universitets- og forskernivå er slått sammen og faggrupper på videregående og påbygging til videregående er slått sammen) for alle lønnstakere hvert år vist som heltrukken linje i Figur E.3 og hvor antall personer registrert som helt ledige hos NAV er vist som stiplet linje.

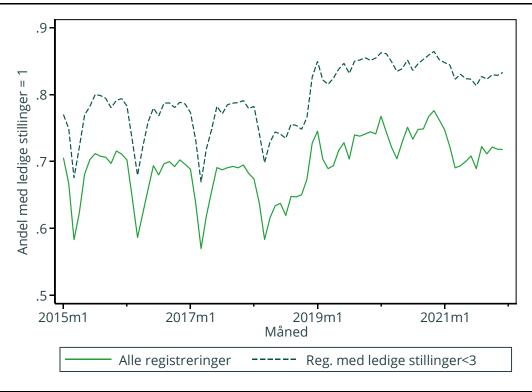
Figur E.3 Aggregert HHI-score (venstre akse) og antall helt ledige (høyre akse), utdanning, aggregering av universitet og videregående, 2003–2021¹

¹Aggregert HHI-score (aggregert etter utdanning) er definert i ligning (2.3). Hver faggruppe på lavere universitetsnivå (første siffer i NUS2000 lik 6), høyere universitetsnivå (første siffer i NUS2000 lik 7) og forskernivå (første siffer i NUS2000 lik 8) er slått sammen, og hver faggruppe på videregående (første siffer i NUS2000 lik 4) og påbygging til videregående (første siffer i NUS2000 lik 5) er slått sammen.

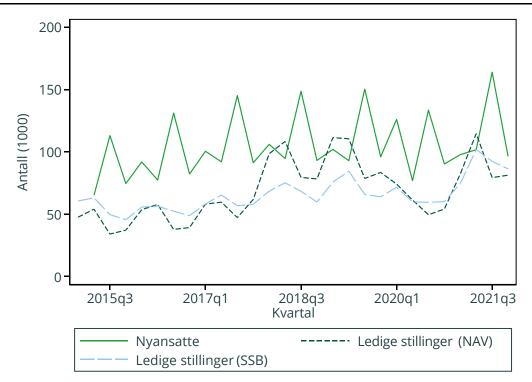
Vedlegg F: Endring og konsistens i data for ledige stillinger

Figur F.1 Andel registrerte stillingsutlysninger som har én ledig stilling, månedlig, 2015-2021

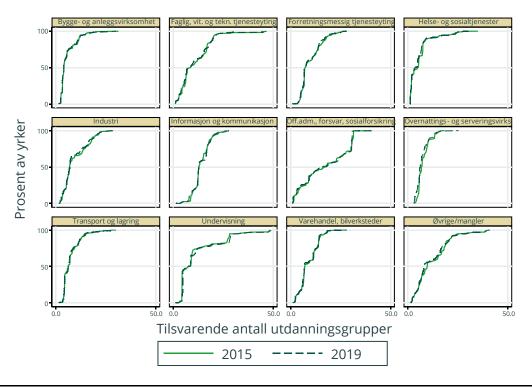
Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur F.2 Antall nyansatte og registrerte ledige stillinger per kvartal, 2015-2021

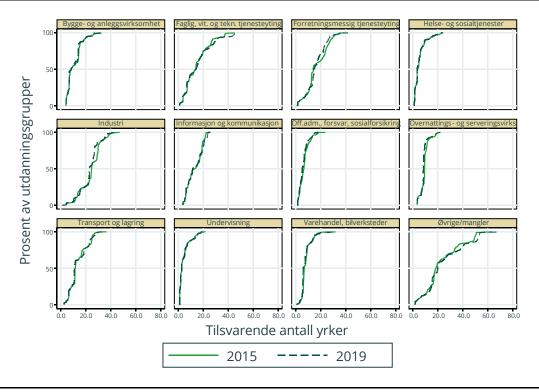
Vedlegg G: Konsentrasjonsmål etter næringsgruppe

Figur G.1 Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke etter næring

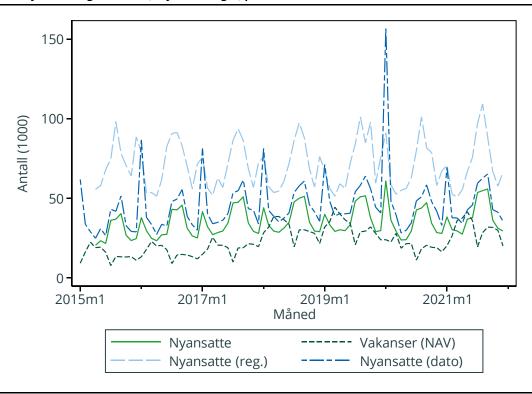
Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur G.2 Fordeling og endringer i konsentrasjonen av yrker innen utdanning etter næring

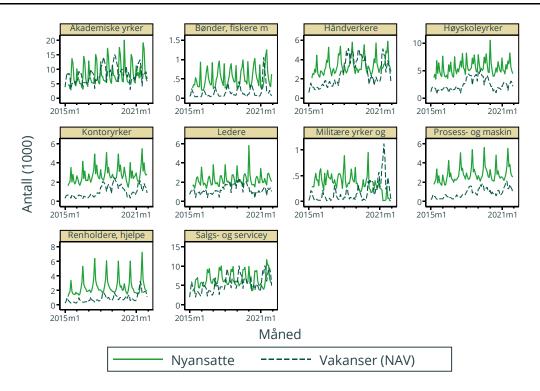
Vedlegg H: Kobling av nyansatte og ledige stillinger

Figur H.1 Nyansatte og vakanser (utlyste stillinger) per måned, 2015–2021

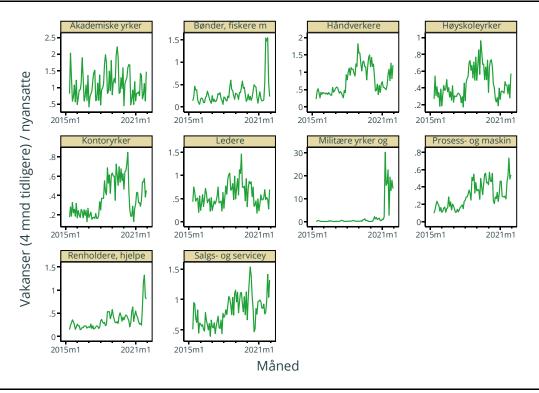

Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur H.2 Nyansatte og vakanser (utlyste stillinger) per måned og yrkesgruppe, 2015–2021

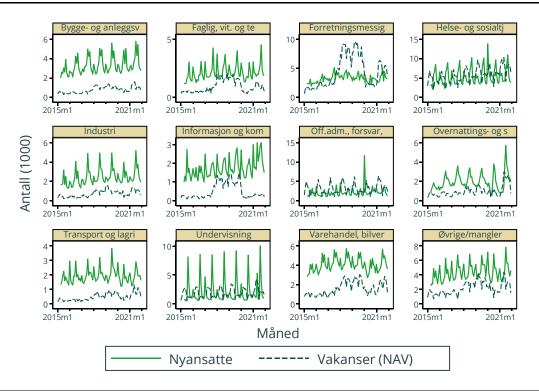

Figur H.3 Forhold mellom vakanser (utlyste stillinger) og nyansatte per måned og yrkesgruppe, 2015–2021

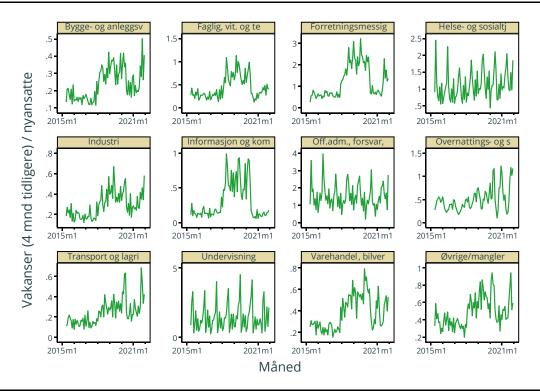

Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur H.4 Nyansatte og vakanser (utlyste stillinger) per måned og næringsgruppe, 2015–2021

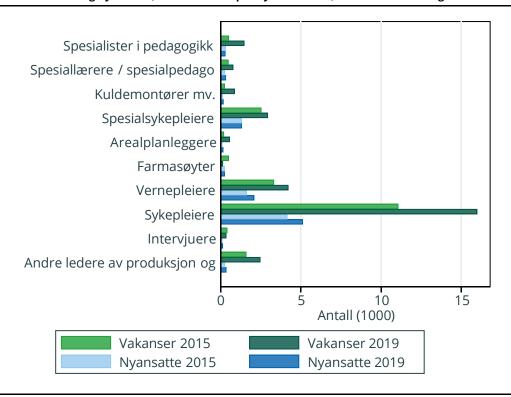

Figur H.5 Forhold mellom vakanser (utlyste stillinger) og nyansatte per måned og næringsgruppe, 2015-2021

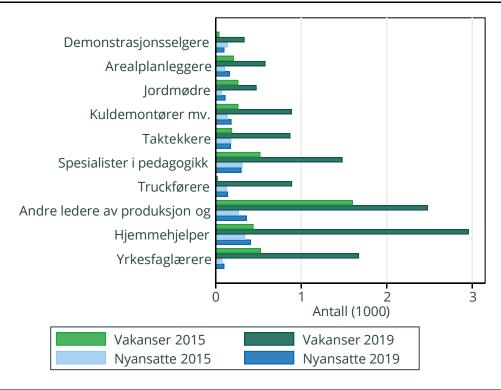
Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur H.6 Antall vakanser og nyansatte, flest vakanser per nyansatt 2015, 2.-4. kvartal 2015 og 2019¹

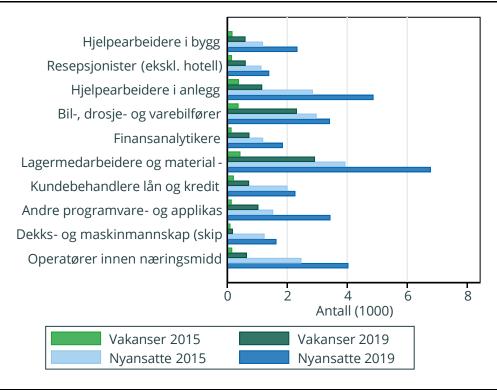
¹Bare yrker med minst 100 nyansatte.

Figur H.7 Antall vakanser og nyansatte, flest vakanser per nyansatt 2019, 2.-4. kvartal 2015 og 2019¹

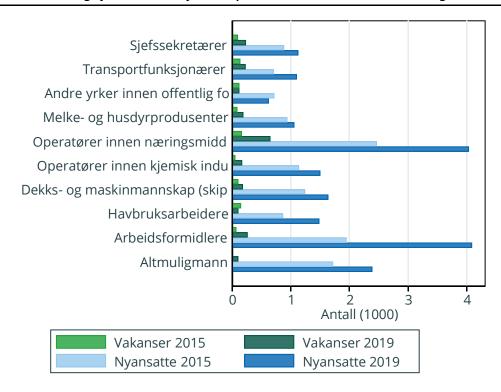
¹Bare yrker med minst 100 nyansatte. Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur H.8 Antall vakanser og nyansatte, flest nyansatte per vakanser 2015, 2.–4. kvartal 2015 og 2019¹

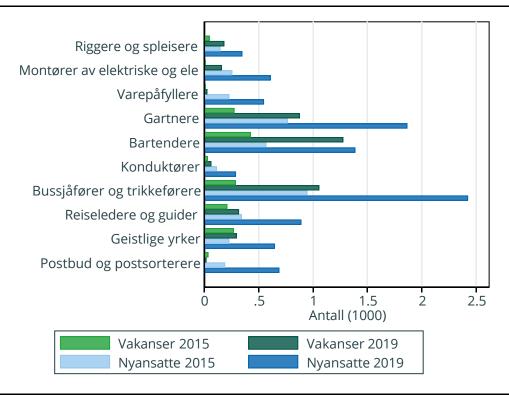
¹Bare yrker med minst 100 vakanser. Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur H.9 Antall vakanser og nyansatte, flest nyansatte per vakanser 2019, 2.–4. kvartal 2015 og 2019¹

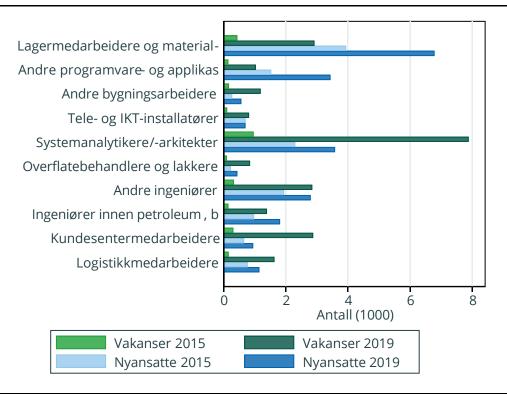
¹Bare yrker med minst 100 vakanser. Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur H.10 Antall vakanser og nyansatte, største relative endring i nyansatte 2015 til 2019, 2.–4. kvartal 2015 og 2019¹

¹Bare yrker med minst 100 vakanser. Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV.

Figur H.11 Antall vakanser og nyansatte, største relative endring i vakanser 2015 til 2019, 2.-4. kvartal 2015 og 2019¹

¹ Bare yrker med minst 100 vakanser.

Figurregister

Figur 5.1	Aggregert HHI-score (venstre akse) og antall helt ledige (høyre akse), 2003–2021 2	2
Figur 5.2	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, ansattvektet fordeling2	<u>'</u> 4
Figur 5.3	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, nyansatte, ansattvektet fordeling 2	25
Figur 5.4	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper2	26
Figur 5.5	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, nyansatte	27
Figur 6.1	Nyansatte og vakanser (utlyste stillinger) per måned, 2015–20212	28
Figur 6.2	Forholdet mellom vakanser fire måneder tidligere og nyansettelser, per måned,	
	2015–2021	
Figur 6.3	Antall vakanser og nyansatte, yrker med flest vakanser, 2.–4. kvartal 2015 og 2019 3	0
Figur 6.4	Antall vakanser og nyansatte, yrker med flest nyansatte, 24. kvartal 2015 og 2019 3	0
Figur E.1	Aggregert HHI-score (venstre akse) og antall helt ledige (høyre akse), 2003–2021 5	6
Figur E.2	Aggregert HHI-score (venstre akse) og antall helt ledige (venstre akse), yrker,	
	aggregering av universitet og videregående, 2003–20215	8
Figur E.3	Aggregert HHI-score (venstre akse) og antall helt ledige (høyre akse), utdanning,	
	aggregering av universitet og videregående, 2003–20215	
Figur F.1	Andel registrerte stillingsutlysninger som har én ledig stilling, månedlig, 2015–2021 5	
Figur F.2	Antall nyansatte og registrerte ledige stillinger per kvartal, 2015–20215	
Figur G.1	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke etter næring6	
Figur G.2	Fordeling og endringer i konsentrasjonen av yrker innen utdanning etter næring 6	0
Figur H.1	Nyansatte og vakanser (utlyste stillinger) per måned, 2015–20216	
Figur H.2	Nyansatte og vakanser (utlyste stillinger) per måned og yrkesgruppe, 2015–2021 6	51
Figur H.3	Forhold mellom vakanser (utlyste stillinger) og nyansatte per måned og yrkesgruppe,	
	2015–20216	
Figur H.4	Nyansatte og vakanser (utlyste stillinger) per måned og næringsgruppe, 2015–2021 6	2
Figur H.5	Forhold mellom vakanser (utlyste stillinger) og nyansatte per måned og	
	næringsgruppe, 2015–20216	3
Figur H.6	Antall vakanser og nyansatte, flest vakanser per nyansatt 2015, 2.–4. kvartal 2015 og	
	20196	3
Figur H.7	Antall vakanser og nyansatte, flest vakanser per nyansatt 2019, 2.–4. kvartal 2015 og	
	20196	4
Figur H.8	Antall vakanser og nyansatte, flest nyansatte per vakanser 2015, 2.–4. kvartal 2015 og	
	20196	4
Figur H.9	Antall vakanser og nyansatte, flest nyansatte per vakanser 2019, 2.–4. kvartal 2015 og 2019	55
Figur H.10	Antall vakanser og nyansatte, største relative endring i nyansatte 2015 til 2019, 2.–4.	
J	kvartal 2015 og 20196	55
Figur H.11	Antall vakanser og nyansatte, største relative endring i vakanser 2015 til 2019, 2.–4.	
-	kvartal 2015 og 20196	6
	~~-~~	

Tabellregister

Tabell 4.1	Deskriptiv statistikk, personer, årlig tidsserie	15
Tabell 4.2	Deskriptiv statistikk, personer, månedlig tidsserie	
Tabell 5.1	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, månedlige data 2015–2022	17
Tabell 5.2	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, nyansatte, månedlige data 2015–2022	10
Tabell 5.3	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, månedlige data 2015-	
Taball E 4	2022	20
Tabell 5.4	2015–2022	21
Tabell 5.5	Fem mest og minst konsentrerte yrker, 2003	
Tabell 5.6	Fem mest og minst konsentrerte yrker, 2008	
Tabell 5.7	Fem mest og minst konsentrerte yrker, 2016	
Tabell 5.8	Fem mest og minst konsentrerte yrker, 2021	
Tabell A.1	Næringskoder som beholdes og som aggregeres	
Tabell B.1	Manglende verdier for utdanningsgrupper og/eller yrke	
		54
Tabell B.2	Fem største yrker for lønnstakere med manglede/ikke-gyldig verdi for utdanning, 2003–2021	
Tabell C.1	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, månedlige data 2015–2022	35
Tabell C.2	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, nyansatte, månedlige data 2015–2022	36
Tabell C.3	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, industri, månedlige data 2015–2022	
Tabell C.4	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, bygge- og anleggsvirksomhet,	
		38
Tabell C.5	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, varehandel, bilverksteder,	
		39
Tabell C.6	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, transport og lagring, månedlige	
		40
Tabell C.7	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, overnattings- og	
		41
Tabell C.8	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, informasjon og kommunikasjon,	
		42
Tabell C.9	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, faglig, vitenskapelig og teknisk	
	tjenesteyting, månedlige data 2015–2022	43
Tabell C.10	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, forretningsmessig tjenesteyting,	
	månedlige data 2015–2022	44
Tabell C.11	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, offentlig administrasjon, forsvar,	
	sosialforsikring, månedlige data 2015–2022	44
Tabell C.12	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, undervisning, månedlige data	
	2015–2022	45
Tabell C.13	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, helse- og sosialtjenester, månedlige	
	data 2015–2022	45
Tabell C.14	Konsentrasjon av utdanningsgrupper innen yrke, øvrige/mangler, månedlige data	
	2015–2022	46
Tabell D.1	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, industri, månedlige data	
	2015–2022	47
Tabell D.2	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, bygge- og	
	anleggsvirksomhet, månedlige data 2015–2022	48
Tabell D.3	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, varehandel, bilverksteder,	_
	månedlige data 2015–2022	48

Tabell D.4	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, transport og lagring, månedlige data 2015–2022	49
Tabell D.5	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, overnattings- og serveringsvirksomhet, månedlige data 2015–2022	49
Tabell D.6	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, informasjon og kommunikasjon, månedlige data 2015–2022	50
Tabell D.7	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting, månedlige data 2015–2022	50
Tabell D.8	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, forretningsmessig tjenesteyting, månedlige data 2015–2022	51
Tabell D.9	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring, månedlige data 2015–2022	52
Tabell D.10	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, undervisning, månedlige data 2015–2022	53
Tabell D.11	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, helse- og sosialtjenester, månedlige data 2015–2022	54
Tabell D.12	Konsentrasjon av yrkesgrupper innen utdanningsgrupper, øvrige/mangler, månedlige data 2015–2022	55
Tabell E.1	Fem mest og minst konsentrerte utdanningsgrupper, 2003	56
Tabell E.2	Fem mest og minst konsentrerte utdanningsgrupper, 2008	
Tabell E.3	Fem mest og minst konsentrerte utdanningsgrupper, 2016	57
Tabell E.4	Fem mest og minst konsentrerte utdanningsgrupper, 2021	57